

"De Virkelige Nyheter" av Peter Howard
spilt i Norge, Sverige og Danmark

1956 26-01-008

FØRSTE AKT

SCENEN ER ET TYPISK REDAKSJONS-KONTOR LIKE FØR AVISEN SKAL GÅ I TRYKKEN. ST. JOHN FISH, NYHETSREDAKTØREN, SITTER VED ET BORD TIL HØYRE MED ANSIKTET MOT TILSKUERNE. LENGST UTE TIL HØYRE ER SKRIVEBORDET TIL FRK. CONNIE LATTELEY, DEN KJENTE KVINNELIGE JOURNALIST SOM HOLDER PÅ Å AVSLUTTE EN ARTIKKEL IDET TEPPET GÅR OPP. PÅ VENSTRE SIDE I BAKGRUNNEN ER DET ET SKRIVEBORD HVOR REDAKTØRENS SEKRETÆR SKRIVER PÅ MASKIN, IHERDIG OG LARMENDE OG UTEN STANS SÅ LENGE HUN ER PÅ SCENEN, UNNTATT HVER GANG MAC DIKTERER HENNE NOE. I BAKGRUNNEN I MIDTEN ER DØREN TIL REDAKTØRENS KONTOR MED HANS NAVN PÅ: MACFARLANE, REDAKTØR. TVERS OVER HELE BAKVEGGEN, OVER DØREN TIL REDAKTØRENS KONTOR, STÅR DAGENS EKKOs MOTTO: "SANNHETEN SKAL FRIGJØRE EDER". IDET TEPPET GÅR OPP, KOMMER ET BUD SPRINGENDE INN GJENNOM DØREN TIL HØYRE, BANKER PÅ REDAKTØRENS DØR, STIKKER HODET INN OG RØPER:

GUTTEN

Ti minutter igjen! Setter'n venter på lederen, redaktør!

(DET SVARES INNENFRA MED ET VELDIG BRØL)

MAC

Kom deg ut! La meg være i fred!

(GUTTEN ØYENSYNLIG ER VANT TIL SLIK BEHANDLING)

GUTTEN

Skal bli, herr redaktør!

(HAN SKYNDER SEG UT IGJEN, DA FISH UTEN Å SE OPP, RØPER)

FISH

Mere stoff til setter'n !

(OVER SKULDEREN LANGER HAN EN DEL MANUSKRIFTARK TIL GUTTEN SOM GRIPER DET OG FORSVINNER. CONNIE LATTELEY SAMER SAMMEN SINE BESKREVNE ARK - CA. 20 - SER KJÆRLIG PÅ DEM, OG GÅR OVER TIL FISH'S BORD)

CONNIE

Vær så god, Fish! Dette er det beste jeg noengang har skrevet!

(FISH TAR DEM)

FISH

Hva er det om i dag da ?

CONNIE

Det er en eksklusiv artikkel om hvorfor skjørtene kommer til å bli lenger i Paris i år.

FISI

Hvorfor blir de det da ?

CONNIE

Skulle de bli lenger, kan i hvert fall den forklaringen
jeg gir være like god som noen annen.

(FISH KIKKER PÅ ARKENE OMTRENT TRE SEKUNDER)

FISH

En gutt hit! MANUS TIL SETTERIET!

(EN ANNEN GUTT STYRTER INN)

Be dem skjære det ned til 30 millimeter og plasere det på en av de siste sidene.

(GUTTEN STYRTER UT)

CONNIE

Nei vet du hva, Fish, nå får det være nok! Dette er virkelig det beste jeg noen gang har skrevet.

FISH

Jeg hører du sier det, ja.

CONNIE

Du leste den jo ikke engang!

FISH

Har du lest en artikkel av en hvilket som helst kvinne
i en hvilken som helst avis, har du lest dem alle.

(PÅ DETTE TIDSPUNKT KOMMER DEN FØRSTE GUTTEN TILBAKE
MED ET BRETT MED TE OG SMØRBRØD SOM HAN MED ET BRAK
SETTER PÅ FISH'S BORD)

FISH

Nå, din nederdrektige slyngel!

GUTTEN

Javel, herr Fish.

FISH

(TIL CONNIE) Har du noen gang tenkt over hva det blir av disse guttene når de blir voksne ?

CONNIE

Det var en interessant tanke! Kanskje det kunne bli stoff til en artikkel.

(CONNIE GJØR NOEN NOTATER)

FISH

Vil du ha med alle pointene, skulle du skrive om
hvordan det går dem etter de er daue.

(DØREN TIL REDAKTØRENS KONTOR GÅR OPP OG JOHN BROOK KOMMER UT. HAN SIER TIL FISH)

JOHN

Mac sier han kommer om et øyeblikk. Han legger siste hånd på lederen. Jeg skal hilse og si at han gir dem inn etter noter!

FISH

Bruk for Guds skyld ikke slike klisjeer! Gi inn etter noter! Kjenner du ikke den gyldne regel for god journalistikk. Korte setninger! Forsiktig med adjektivene! Ingen klisjeer!

(JOHN BROOK TILFØYER MED ET SMIL)

JOHN

Og ingen overflødige ord!

FISH

Forbløffende! Hvem har lært deg det ?

JOHN

Far pleide å si det hver eneste dag når han kom hjem fra kontoret.

(DET LYDER ET BRØL INNE FRA REDAKTØRENS KONTOR.
JOHN GÅR INN PÅ MAC'S KONTOR IGJEN)

CONNIE

(TIL FISH) Den attest skal du i hvert fall få, Fish, at du er like uforskammet mot ham som du er mot meg, selv om jeg har lagt merke til at du gir hans artikler mer spalteplass enn mine.

FISH

Naturligvis. Men det er visst noe annet som du ikke har lagt merke til.

CONNIE

(LITT I VILLREDE) Hva da ?

FISH

At hans artikler fortjener mer plass enn dine.

CONNIE

Han skriver en eneste kort artikkel, vinner en konkurranse, og dermed så gjør Mac ham til gullgutten sin, mens jeg har skrevet for aviser i ti år.

FISH

Å, hold kjeft! Jeg husker du kom hit for 26 år siden. Misunn nå ikke gutten denne sjansen, Connie. Han har noe av den samme teften for godt stoff som faren hans hadde, og han var en stor journalist.

CONNIE

(SOM SLETT IKKE ER FORNØYD)

Jeg blir helt syk av å høre på dere mannfolk. Alltid holder dere sammen. Men jeg må jo si det er hyggelig for en pike at det i et hvert fall fins en mann under femti her på kontoret.

(FISH HØRER OVERHODET IKKE PÅ HENNE. HAN HAR HØRT DEN SAMME LEKSEN HVER DAG I ÅREVIS)

CONNIE

(FYRER AV EN AVSKJEDSSALUTT)

... Og dessuten en mann som ikke har vært så lenge i Dagens Ekko at han helt har glemt sine manerer.

FISH

(ROPER IGJEN) Her er mer manus, gutt!

(EN GUTT STYRTER INN, GRIPER MANUSKRIPTENE OG STØTER BORTI CONNIE IDET HUN SEILER UT. FISH KOBLER NÅ AV ET ØYEBLIKK FØR HAN SKAL NED I SETTERIET, OG SKJENKER I EN KOPP TE TIL SEG)

(JOHN KOMMER INN)

JOHN

Ennå mangler vi de siste linjene av lederen.

(LITT BEKYMRET) Jeg håper vi får dem tidsnok.

FISH

(LER) Du behøver ikke å være bekymret for det. Den ros skal gammel'n ha: han har aldri vært for sent ute så lenge jeg har kjent ham.

JOHN

Nei, han er en stor mann.

FISH

Han, ja. Jeg antar han har produsert flere spalte-kilometer enn alle oss andre til sammen. Jeg håper bare han ikke mener alt det han skriver. Iblant lurar jeg på det.

(MAC KOMMER INN, LIKE ETTER FULGT AV SIMON SOM STILLFERDIG FORESLÅR NOE IDET DE KOMMER INN)

SIMON

Ville det ikke være et poeng, herr redaktør, å si at diktatur i en hvilken som helst form er en vederstyggelighet for vårt folk.

MAC

(UTEN PAUSE OG MED HØY RØST)

Diktatur i en hvilken som helst form er en vederstyggelighet for vårt folk. Hør her, De frøken Et-eller-annet. (TIL STENOGRAFEN) Diktatur i en hvilken som helst form er en vederstyggelighet for vårt folk. Har De det ?

(FRØKEN ET-ELLER-ANNET, SOM ER VANT TIL DETTE, SLUTTER Å SKRIVE UTEN Å FORETREKKE EN MINE, TAR ARKET UT AV MASKINEN, PUTTER INN ET NYTT OG BEGYNNER Å SKRIVE)

MAC

(FORTSETTER) Vår gamle frihetstradisjon....

SIMON

Kanskje, herr redaktør, vår eldgamle frihetstradisjon.

MAC

Ikke avbryt! ... Vår eldgamle frihetstradisjon vil utelukke at en fremmed ideologi slår rot hos oss.

(EN GUTT KOMMER INN OG SIER TIL MAC)

GUTTEN

To minutter igjen! Setter'n venter på lederen, redaktør!

(MAC VENDER SEG TIL GUTTEN OG FORTSETTER MED I AVERE, INNTRENGENDE STEMME IDET HAN TREKKER OPP KLOKKEN SIN)

MAC

Det er nøvaktig to minutter og 47 sekunder igjen til siste frist. Kom deg ut og si til setteren at jeg ikke vil ha noe av det fordømte maset hans!

(FORTSETTER Å DIKTERE)

Derfor er vår nåværende regjerings tilbøyelighet til å krype og smiske for Amerika noe som fyller vårt folks hjerter med avsky. Det hevdes at utenriksministeren, herr Eric Hamilton, er helt klar over dette... (HER BRYTER MAC AV) Men hva pokker skal vi rå ham til å gjøre i dag ?

(DET BLIR EN PAUSE FORDI INGEN VET HVA HAN SKAL SI. ENDELIG ANTYDER SIMON)

- SIMON Det forekommer meg, herr redaktør, at alminnelig redelighet tilsier at dersom han er uenig i regjeringens politikk, bør han ta avskjed.
- MAC Ja, men jeg tror ikke vi kan skrive det ennå. (FORTSETTER Å DIKTERE).... Herr Hamiltons synspunkter bør få varm tilslutning fra alle frihetselskende mennesker.
- (FRØKEN ET-ELLER-ANNET, SEKRETÆREN, AVSLUTTER DEN SISTE SETNINGEN, TAR ARKET UT AV MASKINEN OG GIR DET TIL MAC SOM SIER TIL SIMON)
- MAC Få dette ned til setteren. Og sørg for at det kommer på.
- (SIMON GÅR UT MED LÆDEREN. FISH SAMLER SAMMEN SINE SISTE MANUS-ARK, IDET HAN ROPER)
- FISH En gutt her, manus til setteriet!
- (GÅR INN ETTER HAM)
- FRK. ET-ELLER-ANNET Kan jeg rydde opp inne hos Dem nå, herr redaktør.
- MAC Ja, gå i gang. Men ta det ikke så forbasket grundig at jeg ikke kan finne igjen noe av det jeg leter etter.
- (FRK. ET-ELLER-ANNET REISER SEG FRA BORDET OG GÅR INN PÅ HANS KONTOR)
- (MAC, HENVENDT TIL JOHN BROOK)
- Nå, unge mann, hvordan liker du avisarbeidet?
- JOHN Jeg stortrives ved det! Jeg er meget takknemlig for den treningen De gir meg, herr redaktør.
- MAC (MEGET SMIGRET) Å snakk. Jeg hadde ikke mer enn såvidt lest de første linjene av din besvarelse før jeg forstod at her hadde vi den som ville gå av med seieren. Den minte meg meget om din fars måte å skrive på - alle de overraskende formuleringene.

JOHN

(LITT STAKKÅNDET OG EN SMULE UBEHAGELIG TIL MOTE)
Min far satte stor pris på de årene han arbeidet sammen med Dem, herr redaktør. Så lenge jeg kan huske tilbake, fortalte han om Dem. Han var jo her i avisen da denne herr Hamilton også var journalist, ikke sant?

MAC

(LER) Jo, hans eksellense, Eric Hamilton, utenriksministeren! Den gangen var han en nervøs, fryktsom liten fyr som ikke våget å gjøre en katt fortred. Han fikk forresten sin sjanse som journalist ved å vinne Dagens Ekkos konkurranse akkurat som du. Det er ganske rart, kan du tro, å ta hånd om en ung fyr med blekk på fingrene, trene ham opp, herde ham og gjøre ham klok på denne verden - og se ham gå til topps. Men Hamilton begikk naturligvis en skjebnesvanger feil.

(MENS MAC HAR TALT MED JOHN, ER SIMON KOMMET INN, OG HAN STOPPER PLUTSELIG OPP DA HAN HØRER ORDENE 'BEGIKK EN SKJEBNESVANGER FEIL')

JOHN

Hva var det, herr redaktør ?

MAC

At han forlot journalistikken og gikk inn i politikken, selvfølgelig! Det er pokker så sørgelig når en god journalist blir henfallen til politikk. Det er mye verre enn å bli henfallen til drikk, og det er ikke så lett å komme over det heller.

SIMON

(SER LETTET UT DA HAN HØRER DE SISTE SETNINGENE OG SIER ERBØDIG)

Hamilton har meget å takke Dem for, herr redaktør, men det har vi jo alle.

MAC

Sludder. La meg slippe å høre sånt snakk. Dere venter alle sammen bare på sjansen til å sette dere i stolen min en dag. Tro bare ikke at jeg ikke vet det. Jeg gjorde det samme selv i min tid.

SIMON Dagens Ekko ville aldri være det samme uten Dem, herr redaktør.

MAC Nonsens. Denne unge mannen her (PEKER PÅ JOHN) vil en dag komme til å lage en mye bedre avis enn jeg har klart å lage. Apropos Simon - Hamilton stikker oppom i kveld - etter regjeringsmøtet.

SIMON Er det noe spesielt, herr redaktør ?

MAC Han sa i hvert fall ikke noe om det i telefonen! Du vet han stikker oppom av og til. Jeg antar vår gamle venn liker å kjenne den friske lukten av trykksverte etter all den mugne politikken. Men ærlig talt tror jeg noe er i gjære. Han ba meg spesielt om ikke å si et ord til noen av medarbeiderne mine om at han stakk oppom i kveld. (VENDER SEG TIL JOHN) Hold ørene åpne og munnen lukket. Det er ikke noen dårlig regel for journalister, er det vel, Simon ?

SIMON Nei, herr redaktør. (SER PÅ KLOKKEN) Jeg vet ikke om det passer Dem, herr redaktør, men De har ennå noen minutter til herr Hamilton kommer. (DA MAC SER LITT UBESLUTTSOM UT) De vet De kommer til å bli temmelig trett før De er ferdig her i dag.

(FISH KOMMER INN)

MAC (TIL FISH) Denne fordømte sekretæren min passer på meg som han var en gammel barnepike. Nå er det kommet så langt at han tilmed forteller meg når jeg skal ut og få en drink. (TIL SIMON) All right, Simon. Jeg stikker ut og tar en liten oppstrammer. Bli med hvis De har lyst. Jeg er tilbake igjen om noen minutter, Fish.

(MAC OG SIMON GÅR UT. SÅ SNART DE ER FORSVUNNET, REISER FRØKEN ET-ELIER-ANNET SEG OG GJØR FORBEREDELSE TIL Å FORLATE KONTORET)

(FRØKEN ET-ELIER-ANNET GÅR)

FISH

(TIL JOHN) Den jenta vet hvordan hun skal innrette seg. Hver kveld gjentar det samme seg. Simon husker alltid på å minne om at det er tid til en drink - for at Mac skal slippe å foreslå det selv. Mac later alltid som han blir overrasket og går. Og hun sørger alltid for å fordufte før Mac kommer tilbake. Det er hennes sjanse til å bli ferdig for dagen. Ellers måtte hun sikkert bli her til guderne vet når.

JOHN

Ble lederen tidsnok ferdig, herr Fish ?

FISH

Å, kall meg bare Fish. Det gjør alle andre. Jo da, den kom tidsnok.

JOHN

Hva syntes De om den ?

FISH

Vel, skal jeg være ærlig, så er jeg glad for at ikke alt som står i våre nyhetsspalter er like tarvelig som det man finner i lederspaltten. Hvis det var det, kunne vi pakke sammen nokså snart alle sammen.

JOHN

Er det virkelig Deres mening ?

FISH

Ja så menn! Mac er ganske flink til å smøre sammen sanning. Han kan kunsten å skrive slik at gjennomsnittsleseren har følelsen av at noen har blåst basun i magan på ham. Men når det gjelder å forstå hva Mac prøver å si, begriper ikke leseren et kvekk, og ikke jeg heller, og det lille jeg skjønner er jeg ikke enig i. Det erter opp magesåret mitt.

(FISH HAR SAGT DETTE FOR Å SJOKKERE JOHN, OG JOHN BLIR VIRKELIG SJOKKERT)

JOHN

(MED HELE UNGDOMMENS LOJALITET) Jeg synes Mac er fantastisk jeg. Bare se hvordan han har bygd opp Dagens Ekko. Han er Dagens Ekko!

FISH

Akkurat! Kunne du si noe mer drepende om din verste uvenn ?

JOHN

Jeg skjønner ikke hvordan De kan fortsette å være her hvis De føler det på den måten.

FISH

Å, det er enkelt nok. Jeg er her av samme grunn som du. Penger. Mine foreldre het Fish, de ga meg navnet St. John Fish, Gud vet hvorfor. Men det var et heldig grep! Da første verdenskrig var slutt, var jeg på sykehus, slått ut for godt på grunn av dette ødelagte benet mitt. Mac hørte navnet mitt. Da han hadde ledd fra seg, tilbød han meg job i avisen. Han sa at jeg hadde et navn som ingen av leserne noensinne ville glemme. Og jeg tror det stemmer. Hvis det står St. John Fish under en artikkel, tenker du ikke på artikkelen, men navnet husker du. Dette er, hvis du vil vite det, hemmeligheten ved min suksess i pressen.

JOHN

Det stemmer ikke med hva min far pleier å si, Fish. Han har fortalt meg at De er en ypperlig journalist, og en førsteklases nyhetsredaktør.

FISH

Jeg liker din far. Han gjorde et utmerket arbeid her, og hva har han igjen for det ? Ingen verdens ting. Han er gammel, han har ikke lagt seg opp en øre, og her har ingen bruk for ham mere. Og det var fordundre meg hans egen skyld. Han var så forbannet sta.

(JOHN SKAL TIL Å PROTESTERE, MEN FISH FORTSETTER)

FISH Du liker kanskje ikke det jeg nå sier, men det er sant. Han ville ikke høre på noen av oss, og hvordan gikk det med ham? Hva lever han av? Deg, antar jeg. Det er derfor du er her i Dagens Ekko, ikke sant?

JOHN Det er ikke noe galt i det, såvidt jeg vet.

FISH Jeg sier ikke at det er noe galt i det. Men hvis du spør meg hvorfor jeg er her i avisen, så er det av samme grunn som du. Jeg har kone og tre barn. Og for meg kan Mac skrive så mye vås han vil i Dagens Ekko og holde på til dommedag med det, om han vil. Jeg akter å bli i jobben min og vente på neste gasjepålegg.

(EN GUTT KOMMER INN)

GUTTEN Pressa starter om fem minutter, herr Fish.

FISH All right, jeg får ta meg en tur ned igjen. Morn så lenge.

(HAN GÅR. JOHN SETTER SEG VED SKRIVEBORDET SITT OG SKAL TIL Å BEGYNNE Å SKRIVE, DA HANS EKSELLENSE ERIC HAMILTON KOMMER INN GJENNOM DØREN TIL VENSTRE I BAKGRUNNEN. HAN STANSER DA HAN FÅR ØYE PÅ JOHN)

HAMILTON Jeg tror ikke jeg kjenner Dem.

JOHN Jeg tror ikke jeg kjenner Dem heller. Er det noe jeg kan hjelpe Dem med? (FORTSETTER, DA HAN MED ETT SKJØNNER HVEM HAN HAR FOR SEG) Å, De må være herr Hamilton! De er helt ulik de avisbildene jeg har sett av Dem.

HAMILTON Nå, det var da alltids noe!

JOHN Mac nevnte for noen minutter siden at De kanskje stakk oppom i kveld. (DA DET GÅR OPP FOR HAM HVA HAN HAR SAGT, LEGGER HAN HURTIG TIL) Men han ba meg ikke å fortelle det til noen, og jeg har ikke gjort det heller. Mac er tilbake hvert øyeblikk, helt sikkert.

- HAMILTON De må være den unge mannen Mac fortalte meg om. Vant ikke De førstepremien i Dagens Ekkos artikkelkonkurranse ?
- JOHN Jo, det stemmer.
- HAMILTON De vet det kanskje ikke, men jeg har vunnet den premien selv en gang - en gang i en fjern fortid.
- JOHN Jo, Mac har fortalt meg det. Det gir meg unektelig visse forhåpninger, herr Hamilton.
- HAMILTON Jeg husker som det var i går hvordan jeg steg inn på Mac's kontor den dagen mens jeg sa til meg selv: Eric Hamilton, du har virkelig greidd å skaffe deg en jobb.
- JOHN Følte De det også på den måten ?
- HAMILTON Å, jeg skulle snu på regjeringens politikk og ordne opp i verden - i løpet av cirka tre ledere!
- JOHN Og så skjelte Mac Dem ut noen ganger så De bare hadde lyst til å krabbe under pressa og dø.
- HAMILTON La gå, men det var nå en ypperlig trening.
- JOHN Den har i hvert fall brakt Dem langt, herr Hamilton.
- HAMILTON Ja. Og likevel - når De har nådd frem, er det ikke akkurat sånn som De hadde trodd det skulle være. (SNUR SEG BORT) Alt er svært forskjellig fra det jeg følte i unge dager.
- (MAC KOMMER INN, FULGT AV SIMON)
- MAC Nå, der er du! Hyggelig å se deg igjen, Eric. Har du tenkt å tjene en ærlig skilling som avismann ?
- HAMILTON God kveld, Mac. Hyggelig å se deg. Og der har vi jo Simon også. (TIL MAC) Den fyren følger deg sannelig som en skygge.

MAC

En nokså beskjedne skygge for en mann på min størrelse.

(SIMON SMILER PLIKTSKYLDIGST) Simon, vil De ta frakken min?

HAMILTON

Saken er Mac, at jeg er kommet for å be deg om et råd.

(SVULMENDE AV STOLTHET) Råd! Hvis dere politikere bare ville rette dere etter noen av de gode råd jeg gir dere hver dag i Dagens Ekko, ville mangt se anderledes ut her i landet.

HAMILTON

Ja, ja, jeg er klar over alt det der. Men dette er en alvorlig sak. (HAN SER PÅ JOHN)

MAC

Du kan snakke fritt her. Denne unge mannen har nettopp vunnet den samme prisen som du vant for mange år siden, Eric. Og jeg gir ham samme behandlingen som jeg ga deg i sin tid. Husker du? Du kan være helt trygg for at alt du sier og hører blir innen disse fire vegger. Hva er det det gjelder.

HAMILTON

La gå da. Jeg vil du skal være orientert om at det kommer til å skje litt av en sensasjon i politikken i løpet av de nærmeste 48 timer. Det er en alvorlig krise i regjeringen.

MAC

Å, alle kriser i regjeringen er alvorlige, Eric. Og de har jo en hver dag. Hva gjelder den denne gangen?

HAMILTON

Ja, dette må bli mellom oss. Det skal undertegnes en avtale mellom Amerika og oss som skaper gjensidige lettelser for skipsfart, flybaser og vitenskapelig forskning.

MAC

Det var noe til nyheter. Jeg går ut fra vi ikke kan skrive om den? H · sier De, Simon?

SIMON

Jeg må tenke på hva De sa i kveld, herr redaktør. Ingen kryping og smisking for Amerika. Det forekommer meg at en sånn avtale nettopp er det.

HAMILTON

De har rett. Jeg og noen av mine kolleger mener at dette er den sjansen vi lenge har ventet på til å få klare linjer. Saken er at det hersker stor forvirring blant folk når det gjelder hele vårt forhold til Amerika.

MAC

Jeg har i hvert fall gjort mitt beste for å hamre sannheten som jeg ser den inn i de tykke skallene deres.

HAMILTON

Ja, Mac. Dine ledere har vært ypperlige. Men det statsministeren nå pønsker på er følgende: han vil arrangere en debatt i parlamentet, benytte den til å informere offentligheten om denne nye avtalen med Amerika og få den til å støtte hans politikk. Hvis han gjør det, er det helt opplagt at avtalen vil bli vedtatt.

(EN GUTT KOMMER INN)

GUTTEN

Nå starter pressa, herr redaktør.

MAC

Kom deg ut!

(GUTTEN GÅR) Hør. Nå setter de i gang. Der går maskinen. Ut med språket, Eric. Hva er du kommet for? Hva vil du ha meg til å gjøre?

HAMILTON

Det jeg har tenkt å spørre deg om er: Hva synes du jeg skal gjøre? Jeg mener denne avtalen er uheldig. Jeg er nettopp kommet fra et regjeringsmøte, og mellom oss sagt: det er minst seks av mine kolleger som er meget lite begeistret for den. Hva synes du jeg skal gjøre?

MAC

(GJENTAR DE ORDENE FRA DAGENS LEDER SOM SIMON HADDE PENSSET HANS TANKER INN PÅ) Ja, Eric, hvis du ikke var politiker,

ville jeg si at alminnelig redelighet tilsier at du bør ta avskjed.

HAMILTON

Jeg er glad du sier det, Mac. Det samme har jeg følelsen av. Men hvis jeg søker avskjed så brått er jeg redd for at det store publikum lett kan komme til å misforstå det.

MAC

Ikke vær redd for det. Vi skal gå hardt inn for deg. Vi skal slå saken stort opp.

HAMILTON

Ja, det gjør du sikkert. Jeg tviler ikke et øyeblikk på det. Mendet er en måte du kan hjelpe meg på.

MAC

Og det er ?

HAMILTON

Sett at en eller annen avis fikk tak på nyheten om denne avtalen før debatten i parlamentet. Hvis den nyheten kom på trykk, ville det komme helt overraskende på statsministeren. Jeg og mine kolleger ville søke avskjed øyeblikkelig og gi våre grunner for det. Det ville bety at regjeringen måtte gå. Skjønner du hva jeg mener?

(DA MAC ENNÅ FUNDERER PÅ DET, FORTSETTER HAN)

Det ville gi folket sjansen til å ta standpunkt til det saken virkelig gjelder i stedet for å få det servert i en tåke av lystgass fra statsministeren og så duppe av under bedøvelsen.

(MAC AVBRYTER)

MAC

Vi skal trykke nyheten hvis du vil overlate den til oss. Men har vi din tillatelse til å offentliggjøre affæren?

HAMILTON

Naturligvis ikke! Ikke for noen pris! Ikke ett ord fra denne samtalen må komme noe annet menneske for øre. Det er en ytterst fortrolig regjeringshemmelighet. Men et lite nikk er like godt som et lite blikk, Mac. Du er den

HAMILTON

fremste avismann i landet. Hvis du på en eller annen måte skulle greie å få tak i denne historien og trykke den, tror jeg det ville styrke vår sak betraktelig.

MAC

Jeg forstår. Så vidt vi vet, har du ikke vært her, Eric. Men når vi nå har fått snusen i denne historien, skal jeg sette unge Brook og Fish på sporet. Du har mitt ord på at vi trykker den i morgen kveld.

HAMILTON

Men ikke en eneste antydning før den tid, Mac. Det er av største viktighet at det ikke lekker ut noe.

MAC

Hva tar du meg for? Jeg vil ha nyheten for min egen avis, ikke for en annens.

HAMILTON

(TYDELIG LETTET OVER DET HAN HAR OPPNÅDD) Mac, du er min gode venn, og jeg skal aldri glemme deg dette. Jeg visste du ville forstå det. Og det er min oppriktige mening at det er til beste for vårt land. (TREKKER PUSTEN DYPT)

Det er sannelig godt å være her igjen. Den samme gamle lukten av trykksverte, og den samme gamle duren av pressa. Hør hvor de synger og går. De skaper historie, Mac.

MAC

Bevare meg vel, Eric. Du har lært deg til å se ut som en politiker og tenke som en politiker, og nå snakker du sannelig som en politiker også.

(NÅR MENNENE LYTTET, HØRER EN LANGT BORTE FRA DEN JEVNE DUR AV MASKINENE SOM BEGYNTE DA MAC OG HAMILTON VAR KOMMET HALVVEIS I SIN SAMTALE. DET ER EN FJERN SUMMING SOM MEST MINNER OM ET FLY PÅ AVSTAND. MENS DE LYTTET STANSER PRESSA PLUTSELIG)

MAC

Der stanset den - ikke sant, Eric ?

HAMILTON

Jo, Så deilig og stille det blir på et redaksjonskontor når pressa stanser.

MAC For himmelens skyld! Ti stille! John! La oss gå ned og se hva som er hendt.

(MAC OG JOHN GÅR HURTIG)

(SIMON SER LENGE PÅ HAMILTON, SOM GJENGJELDER BLIKKET. SÅ SNAKKER SIMON MED EN HELT NY STEMME, SOM RØPER AUTORITET OG JEVNBYRDIGHET)

SIMON Den biffen greidde De sannelig fint. Det gamle fjolset trodde virkelig De var kommet hit for å få råd av ham.

HAMILTON For Guds skyld, snakk ikke så høyt!

SIMON Å, ta det rolig. De er nedenunder alle sammen.

HAMILTON I hvert fall - Mac gjør bare det han tror er riktig. Det blir ikke første gang han og jeg sammen gjør noe for vårt land.

SIMON De behøver ikke å snakke til meg på den måten. Jeg hører ikke til Deres velgere.

HAMILTON (BLIR PLUTSELIG MENNESKELIG) Jeg kan ikke fordra å ta min gamle venn ved nesen.

SIMON Jeg har ikke noe imot at De ikke fordrar det så lenge De bare gjør det.

HAMILTON Statsministeren personlig er all right. Jeg liker ham. Jeg skylder ham meget. Det er ingen overdrivelse å si at han og Mac er de to mennesker som har hjulpet meg mest. Men her gjelder det noe mer enn personer. Her må enhver personlig følelse vike. Det er ...

(MENS HAN SNAKKER, AVBRYTER SIMON HAM BRÅTT)

SIMON Om to dager vil De være statsminister.

HAMILTON

Ja, jeg har alltid ønsket å bli statsminister, helt siden jeg var en gutt, men jeg trodde aldri jeg skulle bli det. Og iallfall ikke på denne måten. Men man må gjøre ting som ikke akkurat smaker en hvis man virkelig ønsker å tjene sitt land og sitt folk.

SIMON

Bør De ikke også tenke litt på at De ikke er kommet dit De er i dag uten hjelp?

HAMILTON

Hør her. Det er en ting jeg gjerne vil De skal være helt klar over. I løpet av en lang karriere gjør man tjenester og man mottar tjenester. De og noen av Deres venner har hjulpet meg både på den ene og andre måten - det benekter jeg ikke. På den annen side kan vel jeg kanskje også ha vært til noen nytte for Dem. Men hvis det ansvar å være landets statsminister skulle bli lagt på mine skludre, da er alt dette fortid. Jeg vil gå inn i stillingen som en fri mann.

SIMON

Jeg vil gjerne forvise meg om at De helt ut forstår den stilling De er i.

HAMILTON

Jeg ønsker å gjøre visse ting til gagn for dette landet - ting som jeg har tenkt på og planlagt i årevis. For å kunne sette dem i verk trenger jeg absolutt frie hender.

SIMON

Dette lyder i mine ører som håpets triumf over erfaringen, unnskyld at jeg sier det.

HAMILTON

Jeg mener det. Og for å vise at jeg mener det, er det kanskje best å avblåse hele denne affæren med Mac nå. Jeg må tilstå at jeg har aldri vært noe videre begeistret for

- HAMILTON slike metoder. Men det er en del av den pris man må betale for å delta i det offentlige liv.
- SIMON Og det er den pris man må betale i det private liv også. Glem ikke det.
- HAMILTON Hva mener De med det?
- SIMON Bare det jeg sier. For meg, herr Hamilton, må De gjerne ha Deres anfall av svakhet og sentimentalitet, det ligger nå engang for Dem. Men når De nå overtar det høyeste embete en mann kan ha her i landet, da får De finne Dem i å bli minnet om visse nakne fakta.
- HAMILTON Fakta ? Hvilke fakta ? Jeg forstår ikke hva De sikter til.
- SIMON Gjør De virkelig ikke ? Hva sier De da til visse små pengegaver som De har mottatt fra tid til annen i de siste tyve-tredve år ?
- HAMILTON Hva mener De ?
- SIMON Jeg vet alt. Jeg har visst det hele tiden. Det er min jobb. Det er derfor jeg er her. Ingen annen behøver å vite noe om dette så lenge De fortsetter å arbeide sammen med oss slik som De har gjort hittil. Jeg har arbeidet på Mac i årevis. Jeg er en av de mange som har hatt i oppdrag å gjøre Dem til statsminister. Og når De nå blir det, er det best for Dem å huske hvem De er og hvilken sak De tjener.

(I DETTE ØYEBLIKK KOMMER TEATERKRITIKEREN ROBIN MORTIMER INN GJENNOM DØREN TIL HØYRE. HAN ER I KJOLE OG HVITT OG HAR ØYENSYNLIG HATT EN STOR TEATERAFTEN. HAN SER PÅ UTENRIKSMINISTEREN OG SIER MED ET GLAD UTROP)

- ROBIN Nei så sannelig er det ikke min venn Eric! Jeg har ikke sett deg på aldri så lenge, far. Hvor har du vært henne?
- HAMILTON (SKYVER HAM BORT) Morn, Robin!
- ROBIN La meg se - hva er det du driver med nå? Jeg husker at du hadde teater-kritikken her før jeg overtok denne åndsfortærende bestillingen. Ble du ikke flyttet over til sporten eller noe sånt?
- SIMON Ta deg sammen Mortimer. Hamilton er med i regjeringen nå.
- ROBIN Ja visst - nå husker jeg det. For en nedverdiggende jobb. Jeg ber til min Skaper at jeg aldri må synke så dypt at jeg går inn i politikken.
- (FISH KOMMER INN. EN HØRER AT PRESSA ER KOMMET I GANG IGJEN)
- FISH Morn Eric! Morn Robin! Hvordan var stykket?
- ROBIN Har'ke peiling. Jeg gikk etter fem minutter. Men jeg hadde en strålende aften. Ja, jeg tror vi kan si vi hadde en strålende aften alle sammen.
- FISH Vel, la oss få anmeldelsen imorgen tidlig.
- JOHN (SOM ER KOMMET INN I HELENE PÅ FISH) Hvis De bare var til stede i fem minutter, hvordan kan De da vite at det var et godt stykke?
- ROBIN Selvfølgelig var det et godt stykke. Forfatteren er en venn av Mac. Skryt det opp i sky. Skryt det opp i sky.
- SIMON (IDET MAC KOMMER INN) Er alt i orden der nede, herr redaktør ?

MAC Ja. Nå er den i gang igjen. Hør bare (DE LYTTET OG KAN HØRE PRESSA). Det var noen rykter om krangel i regjeringen. Vi fikk kjørt inn en slags antydning om det, men det er selvfølgelig ikke noe i det, er det vel, Eric ?

HAMILTON Nei langt ifra - ikke det minste. Vel, vel, jeg får se å komme meg av gårde. Men husk - ikke et ord før i morgen kveld. Jeg kikker innom i morgen ettermiddag for å hjelpe til med artikkelen.

(HAMILTON GÅR UT - FRK. LATTERLEY KOMMER INN)

MAC Ja, nå får vi ta kvelden.

SIMON Glem ikke bokanmeldelsene før De går, herr redaktør.

MAC Nei, det er sant! Hvem har lyst til å anmelde noen bøker?

FISH Gi meg de tre tjukkeste. Jeg kan alltid få 25 kroner for dem.

(ALLE TAR NÅ PÅ SEG JAKKENE. HITTIL HAR DE ARBEIDET I SKJORTEARMENE. DE TAR HATTENE SINE UT AV SKAPET I BAKGRUNNEN)

MAC Vær så god, Mortimer "Daglig liv i et Kloster i det 16. århundre".

ROBIN "Daglig liv i et kloster..." Ja, det ville være et helt nytt felt for meg.

MAC Ikke så nytt som du tror, Robin. Glem ikke at det var munkene som oppfant både Chartreusen og Benedictineren.

ROBIN Du sier ikke det ? Det minner meg forresten om at jeg akkurat har tid til å ta meg enda en drink før de stenger. Morn så lenge! Jeg er straks tilbake. (TIL CONNIE)
Godnett min elskede! (UT)

MAC Her er noe for Dem, frk. Latterley. "Moderne tindebestigningsteknikk".

FISH Folk ville tro Connie forsøkte å nå de store høyder.

MAC Noen isbre er hun i hvert fall ikke.

JOHN Har De ikke noe til med, herr redaktør ?

MAC Hva i all verden er dette for noe. (HAN LESER)

"Det ser ikke ut som menneskene kan bli enige. Enhver har sine egne ideer og har en tendens til å ville tvinge dem inn på andre. Kompromiss skaper forvirring, forvandling skaper klarhet."

SIMON (SER OPP) Hvor er det fra, herr redaktør ? Den der skulle jeg gjerne anmelde.

MAC Det er fra en tale som heter "Den nye statsmannskunst som gjør slutt på forvirringen".

SIMON Det er bare propaganda!

MAC Husk det gamle ordtaket: Alt positivt er propaganda, alt negativt er nyheter. Du får se etter om det er noe mat i det, John. Hva er det det står? "Kompromiss skaper forvirring, forvandling skaper klarhet." Slett ikke dårlig. Jeg skulle ønske jeg hadde funnet på det selv. Jeg kunne ha brukt det i lederen i dag.

(SIMON HJELPER HAM PÅ MEDJAKKEN, OG MAC SIER IDET HAN GÅR)

Morn da alle sammen! (TIL FISH) Ikke bring til meg i natt med mindre det er noe ekstra. John, du må komme tidlig i morgen. Det blir en stor dag.

(HAN NIKKER TIL SIMON. JOHN TAR HEFTET, GÅR LESENDE UT MENS TEPPET FALLER)

* * *

ANNEN AKT

DET ER NESTE MORGEN. IDET TEPPET GÅR OPP, ER VASKEKONEN I FULL SVING MED ARBEIDET SITT, OG HUN SYNGER I DEN MELANKOLSKE TONEN SOM ER EIENDOMMELIG FOR VASKEKONER PÅ REDAKSJONSKONTORER. MEGET AV ROTET FRA FORRIGE KVELD ER RYDDET AV VEIEN. GJENNOM DØREN INN TIL REDAKTØRENS KONTOR STIKKER BENA TIL TEATERKRITIKEREN HERR MORTIMER, SOM SOVER RUSEN UT PÅ REDAKTØRENS SOFA SOM HAN PLEIER. JOHN KOMMER INN. HAN LESER TALEN.

FÅR SE VASKEKONEN

JOHN God morgen. De er sannelig tidlig ute. Jeg begriper ikke hvordan De kan få dette stedet til å se så skikkelig ut.

VASKEKONEN (SOM ER BLITT HELT PAFF OVER DENNE ELSKVERDIGE BEMERKNINGEN)
Det er første gangen noen har sagt noe så pent til meg siden jeg begynte å arbeide her på kontoret. - Noen som er edru da.

JOHN De må ha hendene fulle her.

VASKEKONEN Jeg? Ja, det er som med Vårherre selv, jeg må være både her og der og overalt.

JOHN (FÅR ØYE PÅ STØVLENE I ÅPNINGEN INN TIL REDAKTØREN)
Hvem i all verden er det?

VASKEKONEN Det? Å det er herr Mortimer, han som skriver de deilige stökkene om teateret. Jeg sier bestandig til mann' min "Det som er godt nok for herr Mortimer er godt nok for vårs. Vi behøver ikke å gå på teateret når vi kan lese det han skriver."

(HUN BØRSTER PENT AV STØVLENE SOM STIKKER UT GJENNOM DØREN)

JOHN Vet Mac at han sover her ?

VASKEKONEN Velsigne Dere. Det er klart han gjør. Mellom oss sagt så har jeg sett herr Mac sove der selv i blant. Han er ikke borte når han er hjemme! Noen av kjenningene mine sier det må være en flott job å gjøre rent for en så stor mann som

redaktøren av Dagens Ekko som feller regjeringer i ett vekk og tipper hvem som vinner. Men jeg svarer bare det jeg (HUN FEIER OPP NOEN PAPIRBITER FRA GULVET) at det blir like mye rot etter han som etter mann' min, og det vil ikke si så reint lite, det kan dere skrive opp.

(FISH KOMMER INN)

FISH Er De ikke ferdig ennå ?

(VASKEKONEN TAR BOTTEN SIN OG KOMMER SEG UT IDET HUN BLUNKER TIL JOHN)

VASKEKONEN God morgen.
(HUN SER SINT PÅ FISH IDET HUN GÅR)

FISH Go' morn, John.

JOHN Go' morn, Fish.

FISH (HENDER FRA SEG HATTEN) Noe nytt i dag ?

(FØR JOHN REKKER Å SVARE, KOMMER CONNIE LATTELEY INN. HUN HAR BOKEN OM TINDEBESTIGNING I DEN ENE HÅNDEN OG EN STOR MANUSKRIFTBUNKE I DEN ANDRE)

CONNIE Ja, jeg har nyheter. Dette er den virkelig store sensasjonen. Det er det beste jeg noen gang har skrevet, ja, jeg mener det virkelig, Fish.

FISH Hva er det denne gangen, da ?

CONNIE Den boken om fjellklatring. Den holdt meg våken i hele natt. Det var umulig å legge den fra seg. Jeg følte jeg kunne bli den første kvinnen som besteg Mount Everest. Her er artikkelen.

FISH (TAR MANUSKRIFT ET) Vekk ham nå, John. Si han må komme seg opp.

(JOHN GÅR BORT OG RISTER I BENET TIL DEN SOVENDE. HAN STØNNER OG BRUMMER LITT OG RAVER SÅ UT I DAGSLYSET IFØRT SMOKINGBUKSER OG SELER OG MED SMOKINGJAKKEN, SNIPPEN OG SLIPSET I HÅNDEN. EN GUTT KOMMER INN)

GUTTEN Her er mjelka Deres, Fish. (GUTTEN GÅR)

ROBIN

Munnen min er som sannpapir.

(GIR FISH ET MANUSKRIFT) Her har du anmeldelsen, Fish.

(TIL CONNIE) Er alt i orden hjemme, vennen min?

CONNIE

Ja, sengen er redd opp. Det står noe kald skinke i kjøleskapet.

ROBIN

(TAR SEG TIL HODET) Kald skinke! Herre Gud!

(FISH GIR HAM EN KONVOLUTT)

FISH

Her er billettene dine til i kveld, Robin.

(ROBIN SER PÅ HAM OG STØNNER)

ROBIN

Bevaremegvel - et kriminalstykket igjen! (UT)

CONNIE

(ROPER ETTER HAM) Ikke glem å legge maureggene i bollen til gullfiskene er du snild!

FISH

(TIL JOHN SOM SER HELT HIMMELFALLEN UT) Visste du ikke det? De har vært gift i tyve år. Det er det lykkeligste ekteskap i avisverdenen. Hun arbeider hardt hele dagen, og han sover rusen ut om natten. De har aldri noe krangel. Har dere vel, Connie?

CONNIE

Fish, dette er virkelig det beste jeg noen gang har skrevet.

FISH

Vel, vel. I dag har jeg en stor oppgave til deg, Connie - Vær så god.

(HAN TAR EN KONVOLUTT FRA SKRIVEBORDET OG REKKER HENNE DEN)

CONNIE

(ÅPNER DEN) Hva er dette for noe? Åpningen av det kommunale bad i Newton. Billetter til høvtideligheten hvor borgermesteren skal tale. Hør her, Fish, hva skal dette bety?

FISH

Forrige gang han optrådte siterte han noe fra en av Macs ledere. Vi fikk ikke greie på det før tre dager senere, da

skrev han til Mac og spurte hvorfor vi ikke hadde hatt noe referat i avisen. Så du må nok være snild pike og møte opp der, Connie. Og siterer han noe av Mac igjen, skal jeg love deg minst en kvart spalte på fjerde side.

(CONNIE SETTER PÅ SEG HATTEN IGJEN SOM HUN I BEGEISTRINGEN HADDE FEID AV SEG DA HUN KOM INN)

CONNIE

For et liv! Hele natten har jeg klatret i Alpene og i dag skal jeg i en svømmehall. All right.
(SNUR SEG I DØREN)
Jeg kan vel ta drosje, Fish ?

FISH

(UTEN Å SE OPP) Du tar bussen og skriver regning på drosje. Jeg skal nok an vise den Connie. Hvorfor bryr du meg med det?

(CONNIE GÅR. JOHN HAR HELE TIDEN SITTET STILLE VED PULTEN SIN, OG IBLANT SKREVET LITT)

FISH

Jeg vet ikke hva det kommer av, men jeg kjenner det på meg at det blir svære overskrifter i dag.

JOHN

Det tror jeg også.

FISH

Har du kikket på avisene, John ?

JOHN

Ja, jeg har fart gjennom dem.

FISH

Var det noe særlig der ?

JOHN

Det er vi som har den historien om tyveriet av halsbåndet og affæren med den franske veddeløpshesten på sportssiden. Men Ekspresen er kommet oss i forkjøpet med en historie om en bande vindusknusere nede ved havnen.

FISH

(SMILER STOLT) Det er de nok ikke nei. Den historien er arrangert. Jeg fikk greie på det igår middag. Det er det forbaskede firmaet med det uknuselige glasset som er ute og går. I løpet av dagen kommer de med en erklæring om at de

eneste vinduene som ikke ble knust var laget av glasset deres. Du skal bare få se.

(JOHN SER FORBAUSET PÅ HAM)

Jeg skal si deg noe jeg! I en job som min må du ha teft som en blodhund, tankegang som en kloakkrotte og være kynisk som en sfinx.

(JOHN GIR SEG TIL Å SKRIVE IGJEN)

Hva' er det du holder på med, John?

JOHN

Å, jeg gjør et eksperiment.

FISH

Et eksperiment ?

JOHN

Husker De den talen Mac ga meg igår kveld? Han ba meg se om jeg kunne gjøre noe ut av den. Jeg har virkelig funnet noe.

FISH

(INTERESSERT) Er det noe å slå opp?

JOHN

Ja, for meg er det i all fall førstesides stoff. Han snakker om å få ledelse.

FISH

Få hva?

JOHN

Få ledelse. Hør her. (LESER FRA TALEN) "Det er ikke de som taler, men de som lytter, som får ledelse". Jeg har prøvd litt på det.

FISH

(REISER SEG OG GÅR BORT TIL HAM) Hva er dette for noe?

Hva er det du driver med?

JOHN

Tja, jeg leste talen på trikken hjemover igår kveld - og sannelig holdt den meg våken hele natten.

FISH

(LER) Akkurat som Connie.

JOHN

(VIFTER MED ET PAR ARK) Fullt så mye som henne har jeg ikke skrevet, men jeg har sannelig min hatt fått noe å tenke på.

FISH

Som for eksempel ?

JOHN

Hør på dette her: "Absolutte moralske normer er kilden til sann statsmannskunst. Vi taler om fred og enhet, men glemmer at det menneske som bærer nag ikke kan gi løsning på hatet mellom nasjonene." Vet De hvem jeg tenkte på Fish, da jeg leste de ordene?

FISH

Nei. Hvem tenkte du på ?

JOHN

Jeg tenkte på Dem.

FISH

På meg ?

JOHN

På Dem ja. De synes kanskje det høres dumt, men - min far betyr svært mye for meg. Det er bare oss to igjen av hele familien, og da De snakket om ham igår, var De likesom så kynisk, det var som om De reduserte ham. Det kokte inni meg. I natt tenkte jeg at hvis vi skulle arbeide sammen i denne avisen her, så burde jeg si Dem det og be om undskyldning.

(LESER I HEFTET)

"Vi taler om fred og enhet, men glemmer at det menneske som bærer nag..."

FISH

(AVBRYTER) For Guds skyld, John. Du behøver ikke bry deg om meg. Jeg snakker sånn til alle, jeg. Det betyr ingenting. Det er magesåret mitt skjønner du. Når du har vært i denne avisen noen år, snakker du sånn selv.

JOHN

Jeg måtte si det til Dem allikevel.

(FISH GÅR TILBAKE TIL SKRIVEPULTEN SIN. JOHN BLIR SITTEDE STILLE. ET ØYEBLIKK SENERE...)

FISH

Jeg synes ikke det eksperimentet var noe å rope hurra for.

JOHN

Å, det er nok mer enn det der.

FISH

Hva mer ?

JOHN Vel, jeg håper det ikke går den veien, Fish, men det kan hende jeg står uten job i ettermiddag.

FISH (UTEN Å TA HAM ALVORLIG) Har du glemt å poste et av Macs brev kanskje ?

JOHN Nei, men jeg har noe å fortelle Mac som han sikkert ikke vil like.

FISH Hva da ?

JOHN De vet den premien jeg vant ?

FISH Ja, hva er det med den ? Det var en svinaktig god artikkel du skrev der. Hvis bare Connie kunne skrive slik, skulle jeg gi henne mer enn en kvart spalte.

JOHN Det er bare det - at det var ikke jeg som skrev den.

FISH Ikke deg, sier du?

JOHN Det var min far. Jeg måtte få den jobben. Vi eide ikke penger, og far hadde god lyst til å gi Mac en igjen. Han sa at han ville gjøre artikkelen til det beste han noensinne hadde skrevet for Dagens Ekko selv om det ble det siste han skrev. Jeg var helt sjuk igår da Mac snakket om at den artikkelen minnet ham om fars stil. Og da jeg leste den talen igår kveld og ble sittende og tenke, var det bare en eneste ting som sto for meg. Om og om igjen fikk jeg den tanken 'fortell Mac sannheten. Sannheten skal gjøre eder fri'.

FISH Det var som pokker! (TENKER PÅ DET)

Det var som bare pokker! Du snakker om nyhet! Men ærlig talt, John, jeg ville ikke ta det så høytidelig, var jeg deg. Tenk på alle de artiklene som har vært trykt i mitt navn i

FISH

denne avisen. Når redaksjonssekretæren og redaktøren og alle de andre var ferdig med dem, var det nesten ikke et eneste ord tilbake av det jeg selv hadde skrevet. Slik er det i alle aviser. Takk for at du fortalte meg det, men var jeg deg, ville jeg ikke tenke mer på det. (ADVARENDE) Og jeg ville i hvert fall ikke si noe til Mac.

JOHN

Jeg vil fortelle ham det.

FISH

Hør nå her, John! Du gjør bra arbeide her. Du lærer en hel del. Du fortjener hvert øre de betaler deg og en god del mer også, skal jeg si hva jeg mener. Det betyr ikke det minste for Mac hvordan du kom inn i avisen. Heller ikke for meg eller for noen annen. Men den måten du forlater avisen på - den er viktig, og dette er en dum måte å gå på.

(DA JOHN IKKE SIER NOE, MEN BARE SER PÅ HAM, FORSTÅR FISH AT JOHN KOMMER TIL Å SI DET SOM DET ER)

FISH

All right, hvis du endelig skal fortelle ham det så pass for Guds skvld på når Gammel'n er i godt humør.

JOHN

Jeg vil fortelle ham det ved første anledning, og jeg har noe enda vanskeligere å si ham også.

FISH

Noe enda vanskeligere!? Hva er det ?

(MENS HAN SNAKKER, KOMMER SIMON INN UTEN Å SI NOE. HAN NIKKER BARE I RETNING AV DEM, GÅR RASKT OVER SCENEN OG INN PÅ REDAKTØRENS KONTOR OG LUKKER DØREN ETTER SEG)

FISH

(OPPHISSET) Hold deg klar. Sjefen er her hvert øyeblikk nå. Det er ganske merkelig; jeg har arbeidet her i 20 år, og hver eneste morgen kommer han der nesten nøyaktig et minutt før Mac. Det er rent nifst.

JOHN

Som mørke før daggry, kanskje ?

FISH

Som lukten av gammelost før du ser'n. (SENKER STEMMEN)
 Jeg skal gi deg et godt råd. Skal du endelig si noe til Mac, så la ikke Simon få snusen i det. Hold tann for tunge når Simon er i nærheten. Han er ikke noen sau skal jeg si deg. Han suger seg fast i Mac og dolker alle andre i ryggen. Jeg begriper ikke at ikke Mac gjennomskuer ham.

(MAC BRASER INN PÅ KONTORET SOM EN OKSE I EN HAVNEHAGE)

MAC

Morn, gutter. Det blir en stor dag idag. En av de største vi har hatt. Ikke sant, John ?

JOHN

(DRAR LITT PÅ DET) Jo, det kan nok være.

MAC

(TIL FISH) Du må ikke tro at du er den eneste som kan få tak i nyheter, Fish. Denne unge mannen her og jeg har fått kloen i en historie som i hvert fall vil fikse førstesiden for deg i kveld. Er Simon her ?

JOHN

Ja, han kom like før Dem.

MAC

En merkelig fyr, den Simon. Skjønner ikke åssen jeg skulle klare meg uten ham.

FISH

Hva er det denne svære historien går ut på, Mac?

MAC

(TIL JOHN) Jeg tror ikke vi skal innvie ham i det ennå, John. Vi venter til vi har alt klappet og klart, og så slipper vi det rett opp i fanget hans. Du skal få lov å skrive den, John. Dette er den største sjansen jeg noen gang har gitt en ung mann i avisen min. Det er en sak så stor at den kanskje kan komme til å velte regjeringen, og som iallefall vil sikre deg et navn som journalist - hvis du griper den riktig an.

JOHN

Mac, det er noe jeg må fortelle Dem først.

MAC Vi har ikke tid nå. Vi har en stor dag foran oss!

(HAN SKAL NETTOPP TIL Å GÅ INN PÅ SITT KONTOR DA JOHN SIER)

JOHN Nei, Mac. Det skal bare ta et minutt. Men det er noe De absolutt må få vite. Det gjelder den artikkelen som skaffet meg jobben her.

MAC For Guds skyld, vent til en annen gang! Nå må vi konsenterer oss om dagens nyheter.

JOHN Nei, jeg må si Dem det nå. Jeg skrev ikke et eneste ord av den artikkelen jeg fikk premie for. Ikke et eneste ord.

MAC Hva i heiteste er det du sier? Selvfølgelig skrev du den. Nei, jeg gjorde ikke. Det var min far som skrev alt sammen.

(MAC, I VILLREDE, STÅR ET ØYEBLIK SOM LAMSLÅTT, MEN BRYTER SÅ UT I EN SKRALLENDE LATTER)

MAC Det er Gud hjelpe meg det beste jeg noen gang har hørt! Simon!

(SIMON VISER SEG I DØREN)

SIMON Ja, hva er det?

MAC Hør på dette: denne knekten her har nettopp fortalt meg at han ikke har skrevet den premierte artikkelen. Det var gamle Brook, faren hans. Sånt liker jeg. Det er slike folk vi trenger i en avis. Ikke sant, Simon? (TIL JOHN) Jeg ville jo gjerne ha kunnet si at du ikke klarte å lure meg, men når jeg skal være ærlig, må jeg innrømme at jeg gikk på limpinnen.

SIMON De husker kanskje at De et par ganger nevnte at stilen minnet meget sterkt om hans fars.

MAC

Ja, det er sant. Det har jeg sagt. Men nok om det! John, det er fint at du har fortalt meg det. Tenk ikke mer på det, gutten min. Du har funnet din egen stil nå, og jeg er ærlig talt glad for at du klarte å narre oss. Jeg må skrive noen ord til din gamle far. Det var akkurat noe slikt han og jeg pleide å få i stand i gamle dager. Her, ta frakken min, Simon.

(SIMON TAR FRAKKEN INN PÅ REDAKTØRENS KONTOR OG KOMMER STRAKS TILBAKE)

La oss sette oss og holde krigsråd. Har Jihn fortalt dere hva som forestår.

FISH

Nei, Mac, det har han ikke.

MAC

(TIL JOHN) Det er bra du kan holde tett. Vel, Fish, imorgen kommer Hamilton til å trekke seg tilbake, regjeringen faller, seks av de andre slår følge med ham, og det er vi som i dag skal lage den tua som skal velte lasset. Hamilton blir statsminister på det, og den som jeg vil ha til å skrive artikkelen, er ingen annen enn John.

JOHN

Det er bare en eneste ting til jeg må fortelle Dem, Mac.

MAC

Det er vel ikke den samme affæren som plager deg ennå? Sant og si beundrer jeg deg for den. En kan ikke være for tertefin i denne bransjen her. Det er nettopp det pågangsmot du trenger her nå.

JOHN

Jeg liker ikke tanken på den artikkelen vi skal skrive i dag.

MAC

Du liker den ikke? Det kan du da ikke mene. Vi blir de første i hele verdenspressen som bringer denne nyheten. Vi blir helt alone om den.

- JOHN De skjønner, jeg leste den talen De sendte med meg hjem igår kveld.
- MAC (SOM HAR GLEMT ALT SAMMEN) Tale? Hvilken tale ?
Hva med den?
- JOHN Da jeg hadde lest den, syntes jeg ikke at den måten vi tar denne saken på, er helt hederlig.
- MAC Ikke hederlig? Du vil vel ikke antyde at jeg vil tolerere noe i denne avisen som er imot god presseskikk? Ikke hederlig !? Mannen kom jo selv ned til oss, ga oss nyheten, ba oss om å skrive artikkelen, og vi skal trykke den. Hva galt er det i det.
- (JOHN TIER. MAC REISER SEG, OPPHISSET FOR ALVOR)
- Hva er det du våger å antyde gutt? Hva er det egentlig du tenker på?
- JOHN Den nye statsmannskunst som gjør slutt på forvirringen. Jeg synes ikke at Hamilton skulle ha kommet til oss med den historien i det hele tatt. Hvis han hadde hatt rent mel i posen hvorfor var han da så redd for at noen skulle få vite at han hadde vært her.
- (LESER OPP FRA TALEN)
- '..... planer som ikke hjelper til med å løse våre problemer. Ledere har en tendens til å gjøre allting på sin egen egoistiske måte. De sier at det er til landets beste. Men som oftest er det til beste for dem selv.'

SIMON

(FØR MAC, SOM NÅ ER HELT RASENDE AV KRENKET STOLTHET, REKKER Å SI NOE)

Må jeg få lov å si at jeg synes denne holdningen er litt urealistisk hos en mann som nettopp har innrømmet at han og hans far har sammensvoret seg for å føre Dem bak lyset.

MAC

Det er riktig. Du og din far har med vitende og vilje rottet dere sammen for å lure meg. Det lyktes ikke helt for dere forresten. Jeg hadde min mistanke, ikke sant Simon? Og så har du den frekkhet - din grønnskolling - å komme her og fortelle en mann som har bygd opp hele denne avisen slik at den er blitt et av de mektigste organer i landet - et høyt respektert uttrykk for den offentlige mening - å fortelle ham hva som er god og dårlig presseskikk!!

(DA JOHN IKKE SIER NOE, KOMMER MAC LITT TIL HEKTENE)

Å helvete. La oss få slutt på denne diskusjonen. La oss først få skrevet artikkelen, så kan vi snakke om dette andre senere.

JOHN

Da håper jeg De kan få en annen til å gjøre det, Mac. Jeg tror simpelthen ikke jeg kan.

MAC

Hør nå her. La oss være klar over én ting! Skal du arbeide i denne avisen, har du å gjøre det du blir bedt om når du blir bedt om det. Passer ikke det deg, så passer ikke du meg, og jeg vil be deg ta hatten din og gå og aldri vise deg her mer. Det er mitt siste ord.

(HAN KASTER ET BLIKK PÅ JOHN FOR Å SE OM DETTE TAR KNEKKEN PÅ HAM)

JOHN

(ROLIG) All right, Mac, jeg tenkte De ville ta det slik. Og De er i Deres fulle rett. (HAN TAR HATTEN AV KNAGGEN)
Jeg vil bare gjerne si at jeg har likt meg veldig godt hver eneste dag i denne jobben, og jeg skal aldri glemme hvordan De har tatt Dem av meg og trenet meg opp og gitt meg all den hjelp De kunne. Det har betydd veldig mye for meg. Adjø, Fish. (HAN GÅR MOT DØREN)

SIMON

Et øyeblikk!

MAC

Nå Simon, hva er det ?

SIMON

Jeg tenkte bare på det, jeg, herr redaktør, at det er vel ikke verdt at han går på denne måten. Det kan bli kjedelig for alle parter.

MAC

Kjedelig? Hvordan det?

SIMON

Tja, vi er jo nødt til å gi en forklaring. Det ville se merkelig ut hvis vi ikke gjorde det. Folk snakker så mye. Det sto jo en hel del i avisene om konkurransen. Før John Brook forlater avisen, bør De la ham få klar beskjed. Det er vår plikt av hensyn til Dagens Ekko å offentliggjøre hele historien om hvordan han fikk sin stilling her i bladet. Det er synd at hans far er blandet opp i det, men jeg ser ingen annen utvei, og jeg tror De er enig, herr redaktør.

MAC

Ja det har du sannelig rett i!

JOHN

(KOMMER TILBAKE) Hør her. Mot meg personlig kan De gjøre akkurat hva De vil. Det har De rett til. Men hold min far utenfor. Han er gammel, og han har dessuten i mange år vært en god venn av Dem. Han vil ta sin død av det, hvis De gjør noe slikt.

MAC

(SOM FØLER AT HAN HOLDER PÅ Å FÅ OVERTAKET IGJEN)

Du burde ha tenkt på det før du overtalte ham til å skrive den artikkelen som skaffet deg stillingen her.

FISH

(TAR ET SKRITT FREMOVER, SNAKKER ROLIG TIL Å BEGYNNE MED, MEN BLIR ETTERHVERT MER OG MER HØYRØSTET)

Nei, hør nå her, Mac. Jeg har tråkket i denne avisen i nokså mange år, og jeg har svelget alt du har bedt meg svelge og har latt som om det smakte meg, men dette her er litt for drøyt. Like før du kom inn, fortalte John meg om den konkurransen. Jeg rådet ham til ikke å si noe til deg, og jeg synes fremdeles han var en tosk som gjorde det. Jeg kjente ikke hans innstilling til denne andre saken. Det er første gang jeg hører om den. For meg kan det være det samme hva vi trykker i bladet. Skulle jeg brette meg hver gang de artiklene jeg må skrive byr meg imot, ville det trengs en hel gjeng med vaskekoner til å tørke opp etter meg. Men han er ikke vant til det. Han ser anderledes på det.

SIMON

Det er fullstendig klart hva saken gjelder, herr redaktør. Er regjeringsskrisen dagens store nyhet eller er den ikke.

MAC

Det skal gudene vite den er ! Jeg skal ha den artikkelen slått opp på førstesiden, om det så er det siste jeg gir ordre om her i livet. Den skal stå der, om jeg så skal skrive den fordømte artikkelen selv!

SIMON

Jeg tror ikke det blir nødvendig, herr redaktør. Her Fish har arbeidet her i avisen i mange år. Han kjenner spilllets regler. Han og John Brook arbeider godt sammen. Jeg synes det ville være naturlig om de skrev den sammen.

MAC

Hel riktig. Fish, du og jeg er gamle venner. Jeg liker denne gutten. Ta deg av ham, er du snild, og hjelp ham og la oss glemme alt dette her. Sett nå i gang og få det unna-gjort.

(UTEN Å VENTE PÅ SVAR SNUR HAN SEG OG GÅR I RETNING AV DØREN)

SIMON

(FØLGER ETTER OG SIER HEVENDT TIL FISH)

Dette blir sikkert den beste løsningen, herr Fish. De kan hjelpe ham over disse barnesykdommene.

MAC

(IDET HAN GÅR UT) Ja sett i gang! John har alle opp-lysningene. Jeg vil ha artikkelen klar til klokken fire.

FISH

(ETTER EN PAUSE - TIL JOHN) Nå John ?

JOHN

(SER PÅ HAM IGJEN) Nå Fish ?

FISH

Du får heller fortelle meg hva historien går ut på og så får vi se å komme i gang. (JOHN BARE SER PÅ HAM OG SMILER LITT) Nei, hør nå her, unge mann! Det er visse ting vi må være klar over. Jeg har vært med i dette spillet før du ble født. Det er bare to måter en kan ta det på, om du vil beholde vettet - forsåvidt som en journalist kan beholde vettet. Enten er du som en advokat: du tar honoraret ditt og prosederer saken så godt du kan, eller du er et ludder og kasserer bare inn pengene. Dette er Macs avis. Han vil ha denne artikkelen. Han betaler oss for å skrive den. Resten er hans sak.

JOHN

Er det virkelig sann De ser på det, Fish ?

FISH

(SNAKKER ENDA HØYERE FOR Å OVERBEVISE SEG SELV) Ja, det er det. Slik har jeg sett på det lenge, og jeg kommer til å

FISH

fortsette med det til de setter nekrologen min i Dagens Ekko - 10 millimeter, siste side, petit - kjenner jeg dem rett. La oss sette i gang, skrive artikkelen, og så kan vi gå ned på baren. Og så skåler vi for samvittighet - for talefrihet - og den strålende moralske verdensorden. Alvorlig talt, unge mann, jeg beundret det du gjorde med Mac. Jeg skal ikke glemme det så lett, og det vil ikke han heller. Men nå har du sunget ut, du har vist hvor du står, du har lettet din samvittighet - og nå får det være nok.

JOHN

Jeg beklager, Fish. De skal ha takk for det De sier, men jeg kommer ikke til å skrive den artikkelen. Jeg har forresten noe jeg vil fortelle Dem.

(HAN GÅR BORT TIL FISH'S SKRIVEBORD OG VENDER SEG MOT TILSKUERNE)

FISH

(SPENT MOT SIN VILJE) Hva er det du vil fortelle meg?

JOHN

Jeg tror ikke De virkelig tror på alt det De nå har utbasunert, ikke mer enn Mac tror på alt det han smører sammen i lederne sine.

FISH

Hør nå her! Jeg kjenner Mac. Du tror du kjenner ham, men jeg kjenner ham bedre enn deg. Jeg har vært nødt til å jobbe med den fyren i tredve år, og jeg kan si deg, John, så sikkert som jeg står her, at hvis den artikkelen om regjeringskrisen ikke er skrevet og klar til å gå i trykken klokken fire, vil din far lese om sin siste bedrift i avisen imorgen. Mac kommer til å trykke hele historien. Faren din kommer til å være historien imorgen. Han kommer i overskriftene også, kjenner jeg Mac rett. Mac kommer

FISH

til å spre det over hele avisen - og nå kommer det an på oss.

JOHN

Jeg tror De har rett. Det kan være det samme med meg, men det ville være fært om det skulle gå ut over far. Og allikevel, Fish, her gjelder det noe langt viktigere enn meg og min far. Hvorfor løper alle de internasjonale konferansene ut i sand? Ganske enkelt fordi alle bare tenker på det som tjener deres egne selviske formål. Statsmennene har ikke mot til å stå for det som er rett, og aviser som denne her har heller ikke mot til å stå for det som er rett. Og det er en av årsakene til at den ene nasjon etter den andre bryter sammen. Fish, hele denne saken er råttent tvers igjennom, og De vet det. Den stinker. Hvis vi benytter en regjeringshemmelighet som er røpet, til å velte selve regjeringen, vil vi skamme oss over det så lenge vi lever, og det har vi all grunn til. (PEKER PÅ AVISENS MOTTO) "Sanheten skal frigjøre eder". Dette er en fordømt revestrek som har til hensikt å skape splittelse og forvirring i landet og gjøre Hamilton til statsminister. Hvis vi gir etter nå, Fish - ja da tror jeg jeg blir med Dem ned på baren, og så kan vi pimpe og drikke og helle i oss til også vårt folk bryter sammen. Men De ville aldri tilgi meg, Fish, og det vet De.

FISH

Jeg ante ikke at du tok det så alvorlig.

JOHN

Jeg var ikke klar over det selv heller før igår kveld. Men jeg har vært på leting etter dette i flere år - lengtet etter, på en eller annen måte å hjelpe landet vårt på rett

JOHN

kjøl igjen. Da jeg fikk denne jobben i avisen, tenkte jeg at jeg kunne arbeide for det her, med min penn. Men det De sa igår - det var akkurat som... ja, jeg vet ikke,.... hele denne Hamiltonsaken... jeg følte meg helt uten håp. Så leste jeg den talen Mac ga meg igår kveld, og da var det akkurat som noe klaffet inni meg. Alt kom på plass. Hør på dette: (JOHN TAR FREM TALEN OG VISER DEN TIL FISH)

'Den nye statsmannskunst som gjør slutt på forvirring'.

'Kompromiss skaper forvirring, forvandling skaper klarhet.'

Husker De det?

FISH

Ja, jeg husker det der. Men du glemmer din gamle far, gjør du ikke det ?

JOHN

Jeg glemmer ham ikke et øyeblikk. Hvis far figurerer i overskriftene i morgen, vil det gå hardere inn på ham enn noe han hittil har opplevd.

(GÅR MIDT UT PÅ SCENEN OG BLIR STÅENDE)

FISH

(RESIER SEG OG SLÅR KNYTTNEVEN I BORDET) Det er Gud hjelpe meg bare én ting som vil gå hardere inn på ham ...

JOHN

Hva er det?

FISH

Hvis du ga etter nå, tror jeg din gamle far ville sparke deg ut av huset - hvis han ikke har forandret seg pokker så mye siden jeg kjente ham. Var det noe din far hatet mer enn noe annet så var det om noen krøp for Mac. Hadde han fulgt mitt råd, og bukket og skrappt litt mer her i avisen, ville han vært her ennå. Men det fikk ingen ham til. Og det ser ut til at du er akkurat samme sorten. (GÅR HENIMOT HAM) Du skjønner det, John, det jeg gjør nå står stikk i strid med alt det jeg har lært i årenes løp, det betyr å

FISH bryte mitt faste nyttårsforsett fra jeg begynte å arbeide her: å sette levebrødet først og prinsipper sist. Men hvis du vil gjøre deg til en narr i denne saken, så gjør jeg meg til en narr sammen med det.

(JOHN VIL TIL Å SI NOE, MEN FISH AVBRYTER HAM)

Begynn nå ikke å diskutere med meg. Si meg bare én eneste ting. Vi er på det rene med at vi ikke vil skrive denne artikkelen. Hva er det så vi vil gjøre ?

JOHN (LER) Jeg skulle ønske jeg visste det. Jeg skulle ønske jeg kunne si Dem det. Årlig talt så aner jeg ikke hva vi skal gjøre.

FISH (KYNISK) Vel, John, så vidt jeg kan huske var det den der ledelsen din som brakte oss opp i denne suppa. (LER) Du får heller prøve litt mer og se om det kan få oss ut av den.

JOHN De har rett, Fish. De har fullstendig rett. La oss sette oss ned og forsøke det - sammen.

TEPPET FALLER

TREDJE AKT

NÅR TEPPET GÅR OPP, ER SCENEN TOM BORTSETT FRA FRK. ET-ELLER-ANNET, SOM IKKE ARBEIDER: MEN SPISER SIN FORMIDDAGSMAT FRA EN POSE OG LESER EN ROMAN I GLORETE OMSLAG. BOKEN HAR HUN SATT OPP PÅ PULTEN FORAN SEG. HUN GRIPER DEN HURTIG OG PRØVER Å GJEMME DEN DA DØREN FARER OPP OG CONNIE KOMMER INN, FULGT AV SIN MANN, ROBIN MORTIMER. ROBIN ER I KJOLE OG HVITT, KLAR FOR SIN VANLIGE KVELDSJOBB (ENDA KLOKKEN ER BARE 15.45). CONNIE SVINGER NOEN MANUSKRIPTARK SOM HUN HAR I HÅNDEN OG ROPER MED DET SAMME HUN KOMMER GJENNOM DØREN:

CONNIE

Fish! Fish! Å, hvor er Fish hen?

FRK. ET-ELLER-ANNET

Han er ikke kommet tilbake fra lunsj ennå, Frøken Latterly.

Jeg kan ikke gå og spise før han kommer tilbake.

ROBIN

Han kan ikke være til lunsj nå. Klokken er over tre.

Barene stenger klokken tre.

CONNIE

Å vær nå ikke så vulgær, Robin! Du tror visst alle avis-folk drikker like mye som du. Men jeg må ha tak i Fish. Dette er (HUN SVINGER PAPIRENE I LUFTEN) er virkelig det beste jeg noen gang har skrevet.

ROBIN

(SETTER SEG RESIGNERT) Det er jeg sikker på, vennen min.

CONNIE

Det er utrolig hva en virkelig god reporter kan få ut av åpningen av en kommunal svømmehall. Og borgermesteren siterte virkelig en av Macs ledere. Å, jeg er sikker på jeg kommer på førstesiden i kveld!

ROBIN

Ja, kjære, det gjør du sikkert.

CONNIE

Å, ta en titt på dette, så er du søt.

(ROBIN TAR DEN NOE MOTSTREBENDE OG BEGYNNER Å LESE)

CONNIE

(IVRIG) Nå, hva synes du?

ROBIN

Jo, du har sannelig talent, vennen min. Det har jeg alltid sagt. Du innfanger selve atmosfæren ved slike bad.

CONNIE

Å, du er virkelig søt, Robin. Jeg må si du har alltid forstått å verdsette det jeg skriver. Det var derfor jeg giftet meg med deg. Men jeg skulle riktig ønske at de ville befri deg for det dumme teaterarbeidet så vi kunne se litt til hverandre i blant.

ROBIN

Fri og bevare meg (DA CONNIE VENDER SEG MOT HAM) Jeg mener... Gud gi de ville! (HAN FORTSETTER HURTIG DA HAN SKJØNNER AT DETTE MÅ GJØRES GODT IGJEN) Alvorlig talt, kjære Connie, alt teater er noe blodfattig juggel etter det fantastiske drama du har gjort vårt ekteskap til.

CONNIE

Å Robin, du er en knupp! (GÅR HENIMOT FRK. ET-ELLER-ANNET) Hør her, lille venn, jeg må ut i et nytt oppdrag. Det gjelder en hundeutstilling. Det er mulig jeg kan få noe virkelig flott ut av den. Men jeg legger svømmehallen åpen her på bordet til Fish, og kan De sørge for, lille venn, å si til ham at jeg skal ha minst en halv spalte. Glem det nå ikke, lille venn!

FRK. ET-ELLER-ANNET Nei, lille venn.

CONNIE

Takk skal De ha, lille venn. (TIL ROBIN IDET HUN GJØR SEG FERDIG TIL Å GÅ) Kan du ikke bli med meg denne ene gangen, Robin? Vi har ikke vært ute på en reportasje sammen siden vi var forlovet. Du har massevis av tid og rekker fint tilbake til det dumme teatret ditt. Dessuten ser du jo aldri på stykkene allikevel!

ROBIN

All right da. Alle sier jeg kommer til å gå i hundene så la oss likesågodt gå til hundene sammen.

(DA CONNIE SEILER UT: FØLGER HAN ETTER IDET HAN SIER)

Etter de skuespillerne og skuespillerinnene jeg er nødt til
å se på hver kveld vil hundene bli den rene galaforestilling.

(ET ØYEBLIKK ETTER STIKKER JOHN BROOK HODET INN
GJENNOM DØREN)

JOHN Klart farvann, Fish. Bare frøken Et-eller-Annet her.

(FISH KOMMER INN)

FRK. ET-ELLER-ANNET Frøken Latterley og herr Mortimer er nettopp gått. De gikk
på en hundestilling sammen. De kan få tak i dem hvis
De vil.

FISH Nei Takk. Jeg vil ikke.

FRK. ET-ELLER-ANNET Frøken Latterley la igjen dette manuskriptet, herr Fish.

(REKKER HAM DET) Hun ba meg si at hun ville "ha minst
en halv spalte".

(FISH TAR DET OG BEGYNNER Å LESE)

FRK. ET-ELLER-ANNET Jeg går ut og spiser nå, herr Fish. (GÅR)

FISH (ROPER) Stoff til setter'n!

(EN GUTT KOMMER INN. FISH GIR HAM CONNIES MANUSKRIFT)

Si 30 millimeter på neste siste side hvis det er plass.
Ellers får det gå i kørja.

(GUTTEN GÅR)

Det gjorde godt å få litt mat, John. Nå er jeg klar til
en dyst med Hamilton, Mac eller hvem det skal være.

JOHN Nå har jeg det akkurat som foran en stor fotballkamp -
det er som det ligger en svær isklump som ikke vil smelte
øverst i magen min.

FISH Du behøver ikke være redd for gamle Hamilton. Han har
jobbet her i flere år. Han skremmer meg ikke.

- JOHN Ikke meg heller - i hvert fall ikke noe større. Han skulle være her hvert øyeblikk nå.
- FISH Han er nok presis. Han var en våken journalist. Nei, det er han der Simon som plager meg. Jeg kjenner det på meg at han kommer til å gjøre det så hett for oss som han bare kan. Men hvis jeg nå gjør meg til en narr, John, så er det jo ikke første gangen.
- JOHN Jeg har på følelsen at det kommer til å gå bra, Fish. Ta det med ro.
- FISH Du og dine følelser!
- (JOHN GÅR INN PÅ MACS KONTOR. FISH ARBEIDER VED PULTEN SIN DA ERIC HAMILTON KOMMER INN)
- HAMILTON Morn, Fish. Hvor er de henne alle sammen?
- FISH Du og jeg er her. John Brook er der inne. Mac kommer tilbake ved firetiden. De andre vet jeg ikke noe om.
- HAMILTON (SER PÅ KLOKKEN) Jeg sa til Mac at jeg skulle stikke innom. Og jeg er her presis på minuttet. Han blir nødt til å arbeide på spreng på den artikkelen hvis han ikke er tilbake før fire.
- FISH Han har pålagt unge Brook å skrive den. Han vil vi skal ha den ferdig til han kommer tilbake.
- (JOHN KOMMER UT FRA MACS KONTOR)
- JOHN God dag, herr Hamilton.
- HAMILTON Morn, Brook! Jeg hører det er De som skriver artikkelen om regjeringskrisen.
- JOHN Ja, jeg hadde lyst til å snakke med Dem om det.
- HAMILTON Godt. Men husk: ingen må vite at jeg har noe med det der å gjøre. Ingen må få vite at jeg har vært her. Mac har vel gjort det helt klart for Dem?

JOHN Ja, det har han.

FISH Fortsett, John. La oss gjøre pinen kort! Si ham hvor vi står!

HAMILTON Det er vel ingen som vet at jeg har vært innom her, Fish?

FISH Ingen vet noe, Eric. Og under de nåværende omstendigheter tror jeg ikke at det ville interessere noen heller.

HAMILTON Hva mener du?

FISH Det har vært litt av en dag for oss her, Eric. Fortsett du John - det er best du forteller ham det.

JOHN Etterat De var gått i går kveld, herr Hamilton, ga Mac meg en tale som jeg skulle skrive om. Den heter "Den nye statsmannskunst som gjør slutt på forvirringen".

HAMILTON Jeg har hørt om den. En av velgerne mine sendte den til meg. Den ligger på pulten min. Jeg har ikke hatt tid til å se på den.

JOHN Men jeg har lest den. (HAN GJØR EN PAUSE)

HAMILTON Fortsett, er den god? Hva går den ut på?

JOHN Den ga meg en hel rekke nye ideer, herr Hamilton. Jeg ble liggende våken det meste av natten og tenkte igjennom hvordan vi kan begynne å få skikk på tingene i verden.

HAMILTON Gudskjelov at jeg ikke har gitt meg i kast med den. Jeg sitter i regjeringsmøter dag ut og dag inn og diskuterer hvordan vi best kan få skikk på verden. Jeg vil ikke sitte og plage meg med slikt halve natten også.

JOHN Jeg fant ut at jeg måtte begynne med meg selv. Noe av det første jeg gjorde da jeg kom på kontoret i dag var å fortelle Mac at jeg fusket da jeg vant førstepremien i Dagens Ekko. Jeg hadde ikke skrevet den artikkelen i det hele tatt. Det var min far som skrev den for meg.

HAMILTON

Hva i all verden sa Mac til det?

FISH

Han bare brølte av latter. Du kjenner Mac, Eric. Han syntes det var noe av det smarteste han noengang hadde vært borti.

HAMILTON

Ja, Mac er unektelig nokså tøff. Jeg kan godt tenke meg at akkurat slik ville han ta det. (SNUR SEG TIL JOHN)

Ja, unge mann, De er modig - og De har vært heldig.

De kan trenge begge deler i dette yrket.

(DA JOHN IKKE SVARER OG BARE FORTSETTER Å SE PÅ HAM,
SIEER HAN NÆRMEST SOM OM HAN MORER SEG)

De behøver ikke å stirre slik på meg. Jeg fusket ikke for å vinne konkurransen i Dagens Ekko. Jeg skrev hvert ord selv, og det er noe av det jeg er mest stolt av i hele min karriere.

FISH

Ikke desto mindre er det her du kommer inn i bildet, Eric. Du kommer til å trenge litt mot og hell du også, tenker jeg.

HAMILTON

Jeg skjønner ikke hva dere snakker om.

FISH

Si det nå, John.

JOHN

Da Mac hadde sluttet å le sa han jeg skulle skrive denne artikkelen om regjeringsskrisen. Jeg nektet. Jeg sa jeg ikke kunne gjøre det.

HAMILTON

Jeg skal gi Dem alle de opplysninger De trenger. Det vil ikke ta mange minuttene.

JOHN

Det var ikke det. Jeg sa til Mac at jeg rett og slett ikke syntes det var ærlig.

HAMILTON

Ikke ærlig? Hva er det De mener?

JOHN

Jeg syntes ikke det var ærlig, herr Hamilton, å offentliggjøre en regjeringshemmelighet som er gitt meg av et medlem av regjeringen i den hensikt å styrte den. Og det synes jeg fremdeles.

HAMILTON

De er Gud hjelpe meg freidig! Hva pokker er det De mener? Hvordan våger De å snakke til meg på den måten? Jeg er forbauset over at Mac ikke kastet Dem ut med en gang.

FISH

Det var akkurat det han gjorde.

JOHN

Jeg var nesten ute av døren da Simon Slade stoppet meg.

HAMILTON

Simon Slade? Hva hadde han med dette å gjøre?

JOHN

Han satte Mac på den ideen at enten skulle jeg skrive denne artikkelen - ellers ville Dagens Ekko imorgen offentliggjøre hele historien om hvordan far og jeg jukset oss til den førstepremien. Gjør han det kan det komme til å ødelegge far fullstendig.

HAMILTON

Og så bestemte De Dem for at De ville skrive artikkelen til tross for Deres skrupler. Utmerket. Deres moralske prinsipper interesserer meg ikke det spor, Brook. Det det gjelder for meg, er å få artikkelen i avisen før det er for sent. Jeg foreslår at vi avslutter denne samtalen og går i gang med arbeidet, Fish. Fullt så enkelt er det nok ikke, Eric. I og for seg kunne jeg ønsket det var det.

FISH

JOHN

Mac ba Fish hjelpe meg med artikkelen. Jeg sa til Fish at jeg ikke ville skrive den. Fish spurte meg hva jeg så egentlig ville gjøre.

FISH

John sa at det visste han ikke.

HAMILTON

Ja jeg vet det i hvert fall ikke. Jo før Mac kommer tilbake, dess bedre. Han får greie opp med dette.

JOHN

Jeg fortalte Fish om ledelse - det står noe om det i den talen jeg leste i går aftes. Hvis du lytter, kan bestemt, nøyaktig og fullstendig rettledning komme fra Guds tanke til menneskenes tanke.

FISH

Ja, det gjorde vi. Etter å ha vært sammen med Mac i en menneskealder trodde jeg ikke jeg kunne oppleve flere overraskelser her på kontoret. Men denne gangen er jeg virkelig blitt overrasket.

HAMILTON

(TIL JOHN) Hva mente De - et vendepunkt for Hamilton?

JOHN

Jeg antar det betyr at hele denne saken kan føre til noe helt nytt for Dem, Herr Hamilton. De husker: "Den nye statsmannskunst som gjør slutt på forvirringen." De kan gi noe nytt til hele folket.

HAMILTON

Jeg skjønner absolutt ikke hva dere snakker om. Jeg kan forstå at en ung mann som Brook rives med i en begeistringsrus, men at en mann som du, Fish, som er så erfaren og så...så..

FISH

(DA HAN LEETER ETTER ORDET) Så hardkokt som meg? Du har rett, Eric, jeg er temmelig forbauset selv.

HAMILTON

Hvorfor gjør du dette?

FISH

Du kjenner meg, Eric, og jeg kjenner deg. Jeg kan gi deg fakta. Mac stilte denne unge fyren foran et avgjørende valg imorges. Han sviktet ikke. Han nektet å gjøre noe han følte var galt, hvor mye Mac enn truet og tordnet. Årlig talt, jeg skammer meg mer enn jeg har gjort på mange år.

HAMILTON

Hva hadde du å skamme deg over?

FISH

Mer enn nok. Jeg har vasset gjennom skitt og lort for å komme dit jeg er i dag. Det vet du. Jeg har foret leserne med alt de hadde lyst på, enten de hadde godt av det eller ikke. Og det ser ut som ~~leserne~~ helst vil ha de gale tingene nå for tiden. I årevis har jeg ikke tenkt på annet enn å beholde jobben min og få høyere lønn. Jeg har klart begge deler.

mens landet vårt går til helvete for full fart. Denne karen her fikk meg plutselig til å bli kvalm av hele denne råtten-skapen.

HAMILTON

Du ville ikke komme langt i politikken med sånne fine fornemmelser.

FISH

Jeg er ikke politikker, gudskjelov! Men det er ikke det som er poenget. Jeg begynte å se hva denne innstillingen min hadde ført til. Saken er jo den at millioner av mennesker i årevis er blitt foret med gale forestillinger fra dette kontoret, bare fordi min måte å tenke på var gal. Jeg har innbilt meg at jeg var en hardkokt fyr - jeg syntes det var storartet å slåss som en djevel for meg og mitt. Nå forstår jeg at i alle disse årene har jeg ikke vært annet enn en kujon.

JOHN

Han er ingen kujon, her Hamilton. De skulle bare ha sett hvordan han tok kampen opp med Mac i dag morges.

FISH

Spørsmålet er hvem skal ta kampen opp mot Mac i ettermiddag. Han kan ventes her hvert øyeblikk nå. Han regner med å offentliggjøre denne artikkelen om regjeringskrisen. John vil ikke skrive den. Jeg vil ikke skrive den. Hva vil du gjøre, Eric?

HAMILTON

Jeg vet ikke hva dere vil jeg skal si. Mac og jeg har samarbeidet på denne måten i mange år, og det har vært til landets beste.

JOHN

Er det virkelig sant, her Hamilton? Det forekommer meg at hvis De får Mac til å offentliggjøre denne saken, vil det først og fremst være til Deres eget beste.

(SIMON SLADE KOMMER INN. HAN STANSER ET ØYEBLIKK DA HAN FÅR SE HAMILTON, MEN GÅR SÅ RASKT VIDERE)

- SIMON God dag, mine herrer. Er artikkelen klar, herr Hamilton?
- HAMILTON De har ikke skrevet noen artikkel.
- SIMON Har de ikke skrevet artikkelen! Det var beklagelig, meg så beklagelig. Redaktøren kommer ikke til å like det. Han blir rasende. Han kan komme til å gi Dem skylden, herr Hamilton.
- HAMILTON Han kan umulig gi meg skylden.
- SIMON De vet hvordan han er når han blir sint. Hvis jeg var Dem, herr Hamilton, ville jeg overtale Deres venner her til å skrive artikkelen, og det fort. Hvis ikke, ville jeg skrive den selv. Det vil bli ubehagelig for alle hvis den ikke blir skrevet. Særlig vil det bli ubehagelig for Dem.
- (SIMON GÅR INN I MACS KONTOR)
- FISH Bevare meg vel, Eric. Hvorfor i all verden lar du ham snakke til deg på den måten?
- JOHN Jeg har aldri hørt Simon Slade snakke slik til noen før.
- HAMILTON (STIRrer PÅ DØREN SOM SIMON HAR LUKKET ETTER SEG) Han skal gud hjelpe meg aldri få snakke til meg på den måten mer.
- (MAC KOMMER INN, I STOR FORM)
- MAC Morn gutter! Morn Eric! Fint at du kunne komme innom. Ble artikkelen bra? Hvor er den?
- FISH Det er ikke noen artikkel.
- MAC Hva pokker mener du - ikke noen artikkel?
- FISH Jeg mener akkurat det jeg sier. John har ikke skrevet noen artikkel.
- MAC (TIL JOHN) Hvorfor ikke?
- JOHN Jeg sa Dem i morges at jeg ikke kom til å skrive den. Mac

- MAC Fish, jeg påla deg å sørge for at denne artikkelen ble ferdig. Hvis Brook ikke ville gjøre det, skulle du ha skrevet den selv. Gå i gang øyeblikkelig!
- FISH Beklager Mac, det lar seg ikke gjøre.
- MAC Hva mener du med det - lar seg ikke gjøre?
- FISH Jeg føler det på samme måten som unge Brook . . .
- MAC (SOM IKKE HELT OPPFATTER POENGET) Jeg bryr meg ikke det døyt om hva du føler. Gå ut og få deg en drink når du har skrevet artikkelen - eller hva du nå pleier å gjøre når du føler deg dårlig - men la oss få artikkelen skrevet.
- HAMILTON De vil ikke gjøre det, Mac.
- MAC Jo visst vil de det.
- HAMILTON Nei, de vil ikke. De har forklart meg alt sammen før du kom.
- MAC Da skulle jeg sannelig ønske noen ville forklare meg det også.
- HAMILTON Disse to fikk pålegg om å skrive om en regjeringshemmelighet som jeg kom til deg med. Hensikten var å styrte regjeringen og gjøre meg til statsminister.
- MAC Det stemmer. Det er en mammutt av en historie!
- HAMILTON . . . Det er mammutt som er skrumpet inn til en mus, Mac. Det er en historie som aldri fant sted. De vil ikke skrive artikkelen fordi både Brook og Fish mener at det ville ikke være ærlig.
- MAC Å gi pokker i det! (MENS FRØKEN ET-ELLER-ANNET KOMMER INN GJENNOM DØREN) Nå, der er frøken Et-eller-Annet. Kom nå, Eric, jeg skriver artikkelen selv. Vi skriver den sammen og har et ord med disse karene etterpå. Frk. Et-eller-Annet, gjør Dem klar til å ta diktat.

HAMILTON

Nei, Mac, jeg kommer ikke til å gjøre det.

MAC

Du må gjøre det. Du kan ikke trekke deg nå; du kommer til å ødelegge hele førsteside-oppslaget mitt.

HAMILTON

Jeg tror Fish og Brook har rett, skjønner du. Det er klart det ikke er hederlig. Det er rett og slett en revestrek med det formål å gjøre meg til statsminister.

(SIMON KOMMER INN FRA MACS KONTOR)

MAC

Gudskjelov at du kommer, Simon. Du er akkurat den jeg trenger. Hamilton sier at vi ikke kan trykke den artikkelen om regjeringskrisen.

SIMON

Jeg tror herr Hamilton vil være klar over at det er for sent for ham å skifte mening nå.

MAC

Det er sant. Du kan umulig trekke deg tilbake nå, Eric.

SIMON

Når alt kommer til alt, har vi trykkefrihet her i landet. Vi har lov til å offentliggjøre de kjennsgjerninger vi sitter inne med.

FISH

Hva vet De om frihet, Simon?

SIMON

Det er ganske klart at herr Hamilton har vært utsatt for en eller annen form for press. Jeg tror hvis jeg kunne få et ord med ham...

HAMILTON

De har rett. Jeg har vært under press - i lang tid sågar. Men jeg tror ikke jeg kommer til å fortsette slik lenger.

FISH

Det er fint, Eric. Jeg visste du hadde det i deg.

MAC

Hva i heiteste skal dette bety?

SIMON

Det eneste jeg vil si, her redaktør, er at Hamilton har gått alt for langt til å kunne trekke seg tilbake - alt for langt. (TIL HAMILTON) Jeg går ut fra at De forstår situasjonen.

HAMILTON

Det gjør jeg. Men det er hendt noe i dette rommet som De ikke forstår. 'Sannheten skal frigjøre eder'.

SIMON

Idiot. De har ødelagt alt.

HAMILTON

Nei, Simon Slade. Det er De som har ødelagt det.

MAC

Hva i all verden har Simon med dette å gjøre?

HAMILTON

Like før du kom, fremsatte denne mannen (PEKER PÅ SIMON) trusler mot meg. Det var en overraskelse for Fish og Brook, men det var ingen overraskelse for meg.

SIMON

Hold kjeft. De har sagt for mye allerede.

HAMILTON

Tvertimot. I går kveld da pressa stanset og dere dro ned i trykkeriet alle sammen, gjorde Simon Slade visse ting klare for meg. Han sa at hvis jeg ble statsminister i morgen, ville jeg bli nødt til å gjøre det som han og hans venner dikterte meg. Du skjønner Mac, i nesten 25 år har jeg tatt imot penger av Simon og menn som han som ønsker å gjøre slutt på denne nasjonens frihet. De har gitt meg penger. Jeg har gitt dem hjelp. Det begynte alt sammen, Mac, da jeg var ansatt i nettopp denne avisen.

MAC

Vil du si at dette har foregått rett for nesen på meg?

HAMILTON

Mange ting har foregått rett for nesen på deg og for nesen på folket i dette land, saker som du og mange andre ikke har hatt anelse om.

FISH

Så det er slik det henger sammen! Jeg har hatt mine tanker om den der Simon Slade i lengre tid, Mac... Han er en agent.

SIMON

(TIL HAMILTON) Tror De vi lar Dem slippe unna på denne måten? Vi skal knuse Dem til støv!

HAMILTON

Det klarer dere ikke. Jeg har lenge hatt lyst til å bryte over tvert med Dem og Deres feller, Simon. Men min ærgjerrighet var meg for sterk. Jeg ønsket å bli statsminister mer enn jeg ønsket å undvære Deres hjelp med min karriere. Nå er jeg ferdig med Dem.

SIMON

Men, vi er ikke ferdige med Dem.

HAMILTON

Det skal vi se på. De har ikke hørt hva jeg akter å gjøre.

JOHN

Hva har De tenkt å gjøre, herr Hamilton?

HAMILTON

Da Fish begynte å snakke om den måten han har levd på og det nye han nå har sett, gikk det opp for meg hva jeg har kostet mitt land. Jeg har ofret fedrelandet for min egoisme. Mac, har du noe skrivepapir?

MAC

(AUTOMATISK) Frøken Et-eller-Annet, gi herr Hamilton noe å skrive på. (DA FRØKEN ET-ELLER-ANNET ETTERKOMMER OPPFORDRINGEN) Hva pokker skal du med skrivepapir?

HAMILTON

Jeg har tenkt å sende inn min avskjedsansøkning til statsministeren på Dagens Ekkos brevkark. Det er like godt som annet papir, og for deg vil det gi sensasjonen en ekstra spiss. Jeg søker avskjed nå men en gang, og jeg vil la statsministeren få vite alt. Alt det jeg nettopp har fortalt her. Jeg vil vaske skitten av hendene mine - om det så blir det siste jeg gjør!

FISH

Det var som bare pokker!

MAC

Ikke spill tiden med snakk, Fish. Skjønner du ikke at dette er en verdenssensasjon som vi blir alene om? Hei, gutt! (GUTTEN KOMMER INN) Gi beskjed om foreløbig stans i setteriet og trykkeriet. Stans det hele, selv om morgenutgaven blir forsinket. Avgårde med deg nå. Kom

deg ut! (GUTTEN FORSVINNER I RASK FART) John, skriv artikkelen. Bare fakta. Herr Hamilton søker avskjed. Legg ikke vekt på korrupsjonen, men fortell leserne hvorfor han går. Brevet til statsministeren gjengir vi i faksimile i siste utgave. Vi må ha tak i en fotograf. En gutt hit!

(EN ANNEN GUTT STYRTER INN)

Skaff en fotograf, og det fort. (GUTTEN UT)

SIMON

(TAR ET SKRITT FREMOVER OG BEHERSKER SCENEN) Et øyeblikk, herr redaktør. Hvis De har tenkt å offentliggjøre dette, så la leserne få hele historien. Sannheten skal frigjøre eder. Si sannheten da, men da skal det være hele sannheten. Og den kjenner De ikke ennå!

MAC

Ti stille, Simon. Vi har ikke tid til forklaringer nå.

SIMON

Forklaringer! De stakkars, blinde narr! De er akkurat like blind som De var den første dag jeg satte foten i kontoret Deres. De trodde De trente meg opp. Trente opp meg!

(HAN LER) Jeg hadde årelang trening bak meg før jeg ble betrodd den oppgaven å utnytte Dem! Hva tror De jeg kom hit for? Hver eneste artikkel De har skrevet, hver eneste leder i avisen Deres har i årevis fått sitt preg av meg.

Jeg har lagt ordene i munnen på Dem, og De har aldri forstått det. (SNUR SEG TIL HAMILTON) Og hva angår Dem, De ynkelige, ærgjerrige lille mann! Hvis De visste hvor ofte jeg har hatt lyst til å le av Dem når De spankulerte omkring og stilte Dem i positur og krøp og kravlet oppover stigen! Og hele tiden har jeg og mine venner brukt Dem. Jeg hater Dem ikke engang. (SNUR SEG TIL MAC) Ikke Dem heller! Jeg bare forakter dere begge to.

HAMILTON

Jeg er ikke redd Dem lenger. De kan ikke gjøre meg noe.
Jeg er ute av stilling og ute av Deres makt for alltid.
Det er en herlig følelse å være fri og ikke ha noe å skjule.

FOTOGRAFEN

Skulle De ha en fotograf, herr Fish?

SIMON

(SNUR SEG RASKT RUNDT PÅ HELEN MOT MAC) Ja, still opp til fotografering! Men hvis De ønsker et riktig bilde av det som er hendt så still Dem selv i midten. Alt snakket Deres om frihet og fedreland! Jeg ble helt kvalm av de frasene jeg selv foret Dem med. Så lenge jeg kunne skaffe Dem drinker nok og kvinnfolk nok, fulgte De blindt med og trodde at det var De som hadde ledelsen! Jeg vet alt om Dem, akkurat som jeg vet alt om ham der!

MAC

Du er en spion, kom deg ut!

SIMON

Det er ikke nødvendig å be meg gå. Mitt arbeid her er gjort. Men glem ikke, når De trykker denne historien, å la dem få hele sannheten. Det vil more deres lesere, herr MacFarlane.

(SIMON SNUR SEG OG FORLATER ROMMET)

FOTOGRAFEN

Undskyld, herr Fish. Noen sa De trengte en fotograf.

FISH

Kom her, Eric, kom hit, John. Jeg tror det er best du og jeg er med på dette.

(DE STÅR SIDE OM SIDE, TIL HØYRE PÅ SCENEN, OG BLIR FOTOGRAFERT SAMMEN)

Kjente saker for deg, Eric.

HAMILTON

Nei, dette er no nytt, Fish.

FISH

Første gang nyhetsredaktøren kom på første side.

FOTOGRAFEN

Et til, mine herrer.

FISH Godt, la det gå kvikt.

HAMILTON Har du det skrivepapiret?

MAC (REKKER HÅNDEN UT MOT FRØKEN ET-ELLER-ANNET SOM GIR HAM TO ARK PAPIR SOM HAN REKKER VIDERE TIL HAMILTON)

Si meg, Fish - var det sannheten, det han sa om meg, mener jeg?

(IMENS GÅR HAMILTON TVERS OVER SCENEN OG INN PÅ MACS KONTOR)

FISH Det kan være nok sannhet i det til å gjøre oss fri, alle sammen, Mac. For første gang i mitt liv har jeg virkelig begynt å se hva en avis kan være og kan gjøre. Det er tingen, Mac. Vi kan begynne i kveld med å gi en nyhet som er den største nyhet i verden, og som vil vare hele livet. Historien om en ny verdensorden hvor menn som du og jeg og John her begynner å forvandles og lærer å gi millionene den klarhet som kommer av forvandling.

JOHN Og Mac, i den talen står det at vi journalister skal være herolder for en ny verdensorden.

FISH Akkurat. Ta Eric, for eksempel; han er ikke ferdig, han er bare så vidt begynt. En mann med mot til å gjøre det han nettopp har gjort, vil også ha mot til å gi seg i kast med hele verden og forvandle den.

(MENS FISH SNAKKER, BEGYNNER MAC ETTERHVERT Å SE UT SOM EN MANN IGJEN; SELV OM HAN FREMDELES ER TAUS. EN GUTT KOMMER INN)

GUTTEN Ti minutter, igjen, herr redaktør. Setteren sier de venter på lederen Deres. (MAC SIER INGENTING) Kan jeg gå herr redaktør? De har ikke sagt "Kom deg ut". (GÅR)

(MAC KAN IKKE LA VÆRE Å BEGYNNE Å LE)

MAC

Jeg sa ikke "Kom deg ut". Men nå må vi gud hjelpe meg se å komme i gang ellers blir det ikke noen avis i morgen! John, har du artikkelen klar? Det nytter ikke stort å være herold for en ny verdensorden hvis du er for sent ute med stoffet.

(CONNIE KOMMER INN I FULL FART. FULGT AV ROBIN SOM TAR DET ROLIGERE)

CONNIE

For sent ute med stoffet? Det kan ikke være mulig! Fish, Fish - dette er tingen. Det er den største artikkelen jeg noen gang har skrevet.

FISH

Gudskjelov - og jeg som manglet stoff også!

ROBIN

Den ros må jeg gi Connie, hun gir seg aldri! Hun kan få mer atmosfære ut av en hundestilling enn noen annen kvinnelig journalist.

FISH

(ROPER) Manus til setteriet! (GUTTEN KOMMER INN) Be dem gi henne en hel spalte på første side (IDET GUTTEN LØPER UT) Og be dem sette "Constance Latterley" under artikkelen. Vi skal virkelig gjøre deg stolt i dag, Connie. (TIL MAC) Connie har ikke hatt så mye spalteplass her i avisen på ti år.

ROBIN

Og navn under artikkelen til og med! Dette må virkelig feires, vennen min. (HAN STILER MOT DØREN)

CONNIE

Nei takk, den går ikke! (HALER HAM INN IGJEN)

(GUTTEN KOMMER TILBAKE)

GUTTEN

Seks minutter til pressa starter. De maser fremdeles på lederen.

MAC

Kom deg ut! (GUTTEN SER LETTET UT OVER AT ALT ER SOM DET PLEIER)

GUTTE

Mange takk, herr redaktør. (STYRTER UT)

MAC

Hva i all verden skal vi fortelle leserne i morgen? Jeg var innstillet på svære overskrifter om den regjeringskrisen vi hadde alt klart for. Men nå blir ikke det noe av. Hva skal vi så skrive om?

(DET BLIR STILLE ET ØYEBLIKK. HAMILTON KOMMER LANGSOMT UT AV MACS KONTOR)

Nå Eric, er du ferdig med brevet?

HAMILTON

Ja, her er det, klart for statsministeren.

(REKKER HAM DET. MAC LESER BREVET)

MAC

Du kommer til å trenge en job nå, Eric. Det er best du skriver lederen, og gjør det fort. Frøken Et-eller-Annet -- gjør Dem klar til å ta det.

(HAMILTON TAR ET SKRITT FREM)

HAMILTON

Vel, John, hva skal vi skrive?

JOHN

(LANGSOMT) Jeg - tror - vi - kunne - kalle - den

"Den nye statsmannskunst som gjør slutt på forvirringen."

(HAN TAR OPP TALEN OG GÅR I RETNING AV FRØKEN ET-ELLER-ANNET IDET TEPPET FALLER)

* * *